Газета Верховної Ради України

Голос України

№ 49 (2549) ■ Вівторок, 20 березня 2001 року ■ Ціна договірна

У столичному Гідропарку відбулися VI Всеукраїнські змагання з зимового плавання.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

■ *1833 р. Вийшло з друку перше повне видання «Євгенія Онєгіна» Пушкіна.*

■ *1851 р. Народився Ісмаїл-бей Гаспринський, кримськотатарський письменник, публіцист, учений.*

■ *1915 р. У Житомирі народився Святослав Ріхтер, видатний піаніст.*

■ *1921 р. П'ятий Всеукраїнський з'їзд Рад прийняв постанову «Про Червоний Орден Трудового Прапора». Вручався до квітня 1933 р.*

20 березня

У порядку денному — виборчий закон і зміни до Конституції

На пленарний тиждень 20—23 березня Верховна Рада України планує винести понад 120 питань. Погоджувальна рада голів комітетів і фракцій вирішила розглянути у вівторок низку документів економічного змісту. Зокрема, законопроекти про Фонд державного майна; про легалізацію доходів фізичних осіб, з яких не сплачено податки; про спеціальну економічну зону «Закарпаття», про порядок ввезення в Україну хмелесировини у 2001 році. 21 березня пропонується винести проект закону про Кабінет Міністрів України у першому читанні, законопроекти про реструктуризацію сум заборгованості між бюджетами усіх рівнів за взаємними розрахунками і бюджетними позичками за 1994—1999 роки; проекти законів про програму державної підтримки і розвитку місцевого самоврядування; про боротьбу із захворюванням на туберкульоз, про основні засади енергетичної політики України тощо.

(Закінчення на 2-й стор.).

Актуально

Папа співчуває закарпатцям

На адресу Президента України Леоніда Кучми надійшов лист від Глави Держави Ватикан, Папи Івана Павла II. «Отримавши сумну звістку про сильну зливу в багатьох районах Західної України, зокрема Закарпатті, висловлюю щире співчуття з приводу цього тяжкого стихійного лиха, що сповнило мою душу болем і турботою. Запевняючи про палкі молитви за померлих, гаряче схвалюю усіх, хто в різний спосіб відзначився у рятувальних операціях, — ідеться в листі. — Просячи в Господа розради для поранених і тих, що страждають від наслідків нещастя, посилаю всім спеціальне апостольське благословення на знак особливої духовної близькості».

Світ про Україну

Хто, як не Президент?

В Україні вільної преси немає. Це оголосив кілька днів тому не хто інший, як Президент України Леонід Кучма. Хто ж стане сперечатися з Президентом? В Україні немає і незалежного судочинства. І це також констатував сам український Президент. А вже якщо він так вважає, то хто наважиться всерйоз йому заперечувати? Питання тільки, хто ж може і повинен гарантувати свободу засобів масової інформації і незалежність судів, якщо не наймогутніша людина в країні, тобто сам Президент? Так розмірковувала російська служба радіостанції **«Німецька хвиля».** Але опозиція, йшлося в коментарі головного редактора мовлення на країни Східної Європи Міодрага Шорича, ставити запитання і дискутувати не збирається. Для неї все ясно.

(Закінчення на 9-й стор.).

ПОВІНЬ: УРОКИ

Фото УНІАН.

На Закарпатті знову дощить. Піднявся рівень води в Тисі, Латориці, Боржаві та Ріці. Триває відселення людей із сіл, що потрапили у зону повені. До цієї біди додаються інші — зсуви та селеві потоки. У Рахівському, Хустському, Міжгірському й Тячівському районах їх зафіксовано вже близько 250. Пошкоджено близько тридцяти будинків.

Усього підтоплено 251 населений пункт, понад 33 500 будинків, 1629 — зруйновано.

Для надання медичної допомоги евакуйованим у Берегівському районі залучено додаткові сили з Мукачівської, Ужгородської, Перечинської, Великоберезнянської та інших лікарень.

(Закінчення на 3-й стор.).

У номер

Росія замовила українські трансформатори

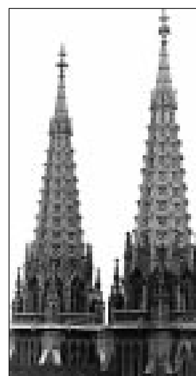
На замовлення Міжсистемних енергетичних мереж центру РАТ «ЄЕМ Росії» колектив ВАТ «Запоріжтрансформатор» має до 2006 року виготовити 38 великих трансформаторів загальною потужністю понад 7 мільйонів кіловольт-ампер. Вартість укладеного контракту — близько 38 мільйонів доларів.

У січні запорізьке підприємство одержало замовлення від МЕМ Північ-Захід РАТ «ЄЕМ Росії».

На жаль, в Україні бракує коштів на оновлення енергообладнання. За словами голови правління ВАТ «Запоріжтрансформатор» Ігоря Растворова, із 63,5 мільйона гривень бюджетних асигнувань, передбачених державною програмою переоснащення електропередавальних мереж, що прийнята ще позаминулого року, освоєно лише 4 мільйони, **повідомляє наш кореспондент Олександр АБЛІЦОВ.**

Я вам пишу...

Співають навіть стіни

Одного разу ми з друзями-студентами блукали рідною столицею. А потім купили пільгові квитки за студентськими посвідченнями і потрапили на концерт органної музики. Нас вразило не тільки чудове виконання класичних творів, приємна атмосфера і краса витвору архітектора Городецького. Дуже дивно те, що зал був майже порожній. Вечір запам'ятався і вражень вистачило надовго. Лише шкодували, що кияни, хоча мають можливість подарувати собі зустріч з музикою, не хочуть скористатися нею.

Ярослава ШЕЛЕСТ, студентка.
Київ.

Спорт

Перемоги з новими наставниками

Перший матч з новим наставником Чезаре Мальдіні (Альберто Дзаккероні відправлено у відставку) в італійській серії А «Мілан» виграв у «Барі» — 4:0. Двома влученнями відзначився нападник збірної України Андрій Шевченко, який із сімнадцятьма м'ячами очолює список найкращих бомбардирів. За ним — форвард «Лаціо» Ернан Креспо — 16 м'ячів.

Щось подібне сталося і в англійській Прем'єр-лізі. «Тоттенгем», з якого попросили тренера Джорджа Грема, упевнено виграв у «Ковентрі» — 3:0. Один м'яч забив наш Сергій Ребров. Тепер у його активі дев'ять влучень.

Спортивну добірку читайте на 12-й стор.

■ *Вісім військовослужбовців загинуло внаслідок катастрофи вертольота Мі-8 Збройних сил України, що трапилася біля смт Чорнобаївка на Херсонщині.*

■ *Учора здійснено черговий запуск космічного апарата за програмою «Морський старт», в якій бере участь і Україна.*

■ *Після ремонту під'єднано до енергомережі 2-й енергоблок Південно-Української АЕС.*

P. S.

У порядку денному — виборчий закон і зміни до Конституції

(Початок на 1-й стор.).

У день голосування — четвер, 22 березня — депутати визначатимуться щодо нової редакції закону про вибори до парламенту за пропорційною системою, який повернувся до ВР із зауваженнями Президента. Цього ж дня парламент голосуватиме за направлення на висновок до Конституційного Суду двох проектів змін до Конституції України. Один з них, запропонований депутатами А. Матвієнком, О. Морозом, П. Симоненком та іншими, передбачає перехід до парламентсько-президентської форми правління в Україні. Другий законопроект — про дострокове припинення повноважень народних депутатів України, обраних за партійними списками, у разі їх переходу до іншої фракції. Цього ж дня депутати прийматимуть рішення з раніше обговорених питань, зокрема постанову про звіт Нацради з питань телебачення і радіомовлення за 2000 рік, про реалізацію Кабміном заходів, пов'язаних із закриттям ЧАЕС. На четвер також включено питання про створення тимчасової комісії ВР з розслідування обставин побиття народного депутата Валентини Семенюк, яке не було підтримане минулого тижня. На голосування буде внесено проекти Бюджетного, Цивільного та Кримінального кодексів.

26—30 березня народні депутати працюватимуть у виборчих округах.

На погоджувальній раді парламентарії також порушили питання про відставку міністра внутрішніх справ Юрія Кравченка. Однак, як повідомив в інтерв'ю журналістам Перший заступник Голови Верховної Ради Віктор Медведчук, поки що офіційної інформації про відставку Ю. Кравченка немає. «У суботу я був на роботі, і мені зателефонували декілька чоловік, у тому числі з Кабінету Міністрів, і сказали, що в нас новий міністр внутрішніх справ, — зауважив В. Медведчук. — У вихідні я розмовляв з Президентом України, однак він не підтвердив, що підписано такий указ». Водночас голова Комітету ВР з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією Юрій Кармазін стверджував, що такий указ уже є, і його невдовзі буде оприлюднено через ЗМІ. Ю. Кармазін також вважає, що цього чи наступного тижня, можливо, ми дізнаємося прізвище і нового Генерального прокурора України чи виконувача його обов'язків. Скоріше усього, вважає Юрій Кармазін, новим міністром внутрішніх справ буде Юрій Смирнов, начальник головного управління МВС у Києві.

Обговорювалась на погоджувальній раді й угода про спільну відповідальність між урядом і парламентом. Перший заступник Голови ВР В. Медведчук назвав дивною позицію Прем'єр-міністра Віктора Ющенка про те, що жодних попередніх кадрових домовленостей бути не може. Прийнятий за основу проект угоди, запропонований фракціями обох Рухів і «Реформи-Конгрес», якраз і передбачає принцип коаліційного уряду та спільне узгодження кандидатур на посади в центральних і регіональних органах влади.

Юліана ШЕВЧУК.

Фотофакт

Всеукраїнське молодіжне об'єднання «Молодь — надія України» провело вибори Президента на майдані. Тригодинне опитування громадської думки відбулося минулої суботи на центральній вулиці Києва —Хрещатику. Лідером «майданного» вибору став Віктор Ющенко, хоча діючий Президент також увійшов до першої десятки. Леонід Кучма посів почесне сьоме місце.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Взаємні зобов'язання та відповідальність

Заступник Голови Верховної Ради Степан Гавриш прокоментував на прес-конференції перспективи розробки і підписання угоди про спільну відповідальність між урядом і парламентською більшістю.

За його словами, робоча група ще не знайшла єдиної моделі цього документа. Не домовлено, хто має підписувати документ — Прем'єр-міністр і керівники депутатських фракцій та груп, координатор парламентської більшості чи Голова Верховної Ради у присутності Президента України.

Жодна парламентська фракція не відмовилася від участі у роботі над спільним документом, однак є різні оцінки перспектив підписання політичної угоди. На вчорашньому засіданні координаційної ради парламентської більшості, повідомив С. Гавриш, фракція «Яблуко» запропонувала призупинити роботу над документом, доки уряд не визначить перспективи подальшої співпраці з більшістю. Близьку позицію зайняли і депутатська група «Відродження регіонів», яка пропонує попередньо прийняти закон про парламентську більшість і опозицію, та фракція СДПУ(о), що наполягає на визначенні взаємних зобов'язань між урядом і парламентом.

Завдання робочої групи, за словами її співголови С. Гавриша, —«відпрацювати довгострокову політичну угоду, яка стала б перспективою для створення у майбутньому політичної коаліції». До того ж, на його погляд, підписання угоди можливе лише тоді, коли свою позицію висловить Президент України Л. Кучма, підтримавши цей політичний проект.

Юліана ШЕВЧУК.

Влада одігралася на неповнолітніх

Про це заявив на прес-конференції в кулуарах Верховної Ради член Форуму національного порятунку Віктор Шишкін, коментуючи арешти міліцією молодих учасників подій у Києві 9 березня.

Інші учасники прес-конференції — народні депутати Володимир Філенко та Дмитро Чобіт — описували ті події колоритно: молодих людей хапали як злочинців-кримінальників на очах пасажирів на головному залізничному вокзалі, зсаджували з поїздів... Хапали студентів за прикметами — нагрудний значок «За правду!» чи чорна хустина, якою під час демонстрації могли прикривати обличчя, державний прапор у руках або й елементарне спілкування українською мовою. Без будь-яких пояснень люди у цивільному вели юнаків до «воронків», спроваджували за грати... До того ж під час подій на Банковій були одні молоді люди, а на вокзалі часто затримували зовсім інших. І не дивно, бо, як зауважували народні обранці, для нашої міліції неможливо за дві години ідентифікувати за фотографіями більш як 170 осіб.

Як юрист і законодавець, Віктор Шишкін (до речі, колишній Генеральний прокурор) вбачає в діях міліції та судочинців порушення кількох статей Конституції України та інших законів. Нелюдським поводженням він вважає те, що чинили із затриманими студентами в райуправліннях столичної міліції (посилається на заяви студентів про побиття і незабезпечення елементарних потреб невільників). Порушенням права на захист та на інформацію назвав він ненадання заарештованим студентам адвокатів чи представника неповнолітнього, а також списків затриманих і заарештованих (народним депутатам вдалося отримати такі списки аж через кілька днів). Особливе обурення учасників акції «Україна без Кучми» та тих, хто їм співчуває, викликають затримання й арешти неповнолітніх студентів-протестантів. Дмитро Чобіт і Віктор Шишкін назвали конкретні прізвища цих неповнолітніх.

Під сумнів поставлено і доведеність вини заарештованих студентів судами, які, за їхніми словами, зазвичай відбувалися за зачиненими дверима у приміщеннях міліції, а не суду. Народні депутати звертають увагу на здобуті незаконним шляхом «зізнання у міліції» багатьох заарештованих. «По прибутті в Залізничний райвідділ міліції, куди всіх п'ятьох доставила міліцейська машина..., всіх п'ятьох було побито мужчиною в цивільному років 40—45, чорнявим, ростом близько 180 см. Він бив затриманих ударами кулака в задню частину голови та ліктями у боки. При цьому бандит кричав: «Бандьори! Пріехалі в Кієв правду іскать, я вам покажу правду!» — пише в офіційному зверненні до прокурора Залізничного району Києва та Уповноваженого ВР з прав людини Дмитро Чобіт. І вказує, називаючи конкретних працівників МВС та їхніх жертв, що студентів били і пізніше, доки не змусили підписати протоколи про адмінпорушення і визнати себе п'яними та брутальними.

«Були п'яні і висловлювалися нецензурно» — чи не найпікантніша особливість пильності київської міліції, котра на тлі доморощених столичних п'яниць, бомжів, повій і «директорських лексиконів» у найвищих державних кабінетах проявила особливі вимоги до культури львівського студентства. Можемо уявити ситуацію: випускники однієї школи подалися до міста. Один — відмінник, вступив на престижний юрфак вузу, інший — трієчник, став молодшим сержантом у міліції. Тепер трієчник виховує відмінника за брутальність...

Як повідомили наприкінці минулого тижня правоохоронні органи, всіх затриманих студентів — учасників акції звільнено. У відповідь ці молоді люди, як заявив один із затриманих кореспондент «Поступу» Дмитро Шурхало, збираються подати судові позови на представників столичної міліції.

Політики роблять висновки. Володимир Філенко каже, що опозиція готова брати на себе відповідальність за події 9 березня в Києві, а офіційна влада, судячи з усього, ні. Депутат звинувачує владу в силових методах діалогу з опозицією.

Анатолій БЕНЬ.

Я повертаю ваш портрет

Коментар

Ви дивитеся програму «7 днів»? Тоді, напевно, поцінуєте цей анекдот: «Піймали майора Мельниченка. Слідчий доповідає шефові: «Пане генерал, не «колеться» майор. Що вже не робили — мовчить». — «А голки під нігті пробували?» — «Навіть не застогнав». — «А п'яти підсмажували?» — «Не зойкнув». — «А на гак підвішували?» — «Не скривився». — «Слухайте, а портрет Долганова показували?» — «Ну ми ж не звірі, пане генерал»...

Шеф, як ви зауважили, також не обділений гуманізмом. Міг запропонувати і Лапікуру з "акцентом».

Поки що «цифровик» недосяжний для цих «тортур». Мабуть, парасолька НАТО ховає його і від колег, і від «телешедеврів» Першого національного. Але є у ній перша дірка. ГПУ простежила можливий зв'язок між грошима Юлії Тимошенко і «касетним скандалом». Себто майорові портрет ще не показували, але вже «нам вдалося під час слідства встановити два мобільні телефони, якими користувався Микола Мельниченко перед своєю втечею з України, десь приблизно із серпня до середини листопада 2000 року», повідомив заступник Генпрокурора Олексій Баганець. Слідство вийшло на зафіксовані дзвінки з майорського мобільника на прималькові екс-віце-прем'єра. Але про що розмовляли рядовий офіцер Управління державної охорони і висока посадова особа, не розшифрувало. «Поки що ми не можемо поставити це запитання Мельниченку — він ховається, точніше, його ховають. Поки що ми не ставили його і Юлії Тимошенко, хоча це в плані записано». Планують у ГПУ ще один допит — обізнаного свідка, народного депутата, одного з лідерів «Руху за єдність» Богдана Бойка. Адже саме його поінформованість дала змогу «засікти» майора в екзилі на базі члена НАТО — Нідерландів. Але... «стовідсоткових документальних підтверджень за цим фактом поки що немає», — змушений визнати куратор слідства О. Баганець.

Та на біса нам ваші відсотки. Вони тільки справу заплутають. Ми і так вам в усьому віримо. Сказали, підслухати розмови в президентському кабінеті неможливо — ми проковтнули, не розжувавши. Попередили, що не все записане правда, — ми «фальш» в одну мить відмели. Запевнили, що гарант Конституції спілкується з паном Кравченком, як посли на дипломатичному рауті, — ми в долоні заплескали. Сам Леонід Данилович визнав ефективність ненормативної лексики на процес управління державою — головою також закивали: «Як же...» Генпрокурор підтвердив, що мертвий Георгій може бути живий — чому не повірити? Сказав пан Баганець, що в Таращі, недалеко від тіла, знайдено голову, але хоче нас втішити: вона належала жінці — ми і втішилися. Як не втішитись: за якихось 100 кілометрів від стольного Києва земля «нашпигована» головами, а нам бити на сполох?

Не переживайте, ми в що завгодно повіримо: і в потужний потік фінансів, що пневмопоштою просто з Лук'янівки ллється під нідерландські схрони. І в звичку майора «жити вільно, спілкуватись мобільно». Ми навіть стовідсотково повіримо в компетентну, всебічну і об'єктивну діяльність ГПУ над розслідуванням резонансних справ. Тільки... «портретів» не треба. В інтер'єрі «аналізу» від Долганова і «акцентів» від Лапікури. І в жанрі «мила» із жахами.

Навіть прем'єр не витримав такого видовища, хоча має сталеві нерви. «Мене дуже розчаровує робота державного телебачення.., де ми мало бачимо українського, мало турботи про національні інтереси... Ми бачимо чи то сімейні, чи то кланові інтриги...» Звичайно, «портрети» можуть знову підскакувати в телеекрані: прем'єр порушує їхню свободу слова. Але те, що ллється з ефіру УТ-1, має такий стосунок до демократії, як натовський блок до оплати дзвінків з мобільника М. Мельниченка. На думку секретаря парламентського Комітету з питань свободи слова і інформації Віталія Шевченка, факти, подані в «7 днях», особливо з претензією на сенсаційність і викриття, є «цинічною наругою над свободою слова і журналістською етикою». З цим погоджується і більшість колег «видатних аналітиків». До речі, не обов'язково вважатися симпатиками опозиції. Навіть прихильні до політики Президента обурені цим «аналізом»: знову все зіпсували, наче навмисне.

Як відомо, США виділили 750 тисяч доларів на підтримку розвитку незалежної преси в Україні. Цю допомогу голова НСЖУ Ігор Лубченко вважає ляпасом українській владі. Хоча «цей ляпас влада заслужила цілком, бо так і не зрозуміла, що політично нерентабельно придушувати конституційне право громадян виробляти, поширювати і одержувати інформацію, роками нехтувала... створення умов для розвитку інформаційної сфери, підтвердження свободи слова». Для цього, переконаний гарант журналістських прав, потрібно насамперед створити відповідну матеріальну базу. Все правильно. Однак, здається, і сам пан Лубченко до кінця не зрозумів: найвідповідніша матеріальна база не удосконалить «портретів», якими можна налякати не лише «зрадників» офіцерської честі. Доки вони затребувані цією владою, бідолашні глядачі змушені бути жертвами цинічного наругу «брехні і сірості». Мила і жаху. Від них у Нідерландах не заховатися.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Повінь: уроки

(Початок на 1-й стор.).

За руйнівними наслідками весняна повінь 2001 року на Закарпатті, як свідчать попередні дані, вдвічі перевищила листопадову 1998-го. Вже у верхів'ях Тиси рівень води був на 75 сантиметрів вищий від історичних. Ситуація ускладнилася після прориву дамби на Тисі з боку Угорщини. Через прорив на наш бік ринуло 100 мільйонів кубометрів води. У зоні затоплення опинилося 245 населених пунктів Рахівського, Тячівського, Хустського, Міжгірського, Іршавського, Виноградівського, Берегівського, Ужгородського районів та місто Хуст. Зруйновано майже 1300 будинків, підтоплено 33282. Під водою опинилося 40 тисяч найдоюччіших гектарів сільгоспугідь. Є людські жертви.

На сесії Закарпатської обласної ради затверджено першочергові завдання ліквідації наслідків повені.

Депутати зазначали, зокрема, що лише на 27 відсотків було забезпечено фінансування Комплексної програми проведення протипаводкових заходів на 1994—2000 роки, а протиповеневу програму ліквідації наслідків повені 1998 року за весь період профінансовано також лише на 45 відсотків.

Укріпленням берегів лиху не зарадити. Повторна біда підтвердила: потрібно споруджувати акумулюючі водосховища. Таку програму в області розроблено. Виконання її потребує значних коштів, але, як відомо, скупий платить двічі. Водосховища могли б значно поліпшити, крім усього, й енергопостачання області, створити кращі умови для перетворення Закарпаття на зону туризму й відпочинку.

Гостра полеміка розгорнулася у сесійному залі навколо вирубування лісів як однієї з причин стихійних лих. Одні депутати наполягали на повній забороні лісозаготівель, інші пропонували накласти тимчасовий мораторій на рубку до висновків спеціальної експертної комісії. Проте праві й ті, хто переймався людьми, зайнятими у лісозаготівельній та лісопереробній галузях. Ці галузі, до слова, годують близько 30 тисяч людей.

Прийнято виважені рішення: визначити обсяги деревини, що потрібні цим галузям для роботи та на ліквідацію наслідків повені, і суворо дотримуватися рекомендацій експертних комісій.

Окремі засоби масової інформації, зазначалося на сесії, спотворюють причини повені та неправдиво висвітлюють рятівні зусилля. В угоду політичним амбіціям вигадують різні інсинуації навколо керівників області.

Органи виконавчої влади та місцевого самоврядування зобов'язано щоденно контролювати, як забезпечується населення продуктами харчування, предметами першої потреби, медичною допомогою. Як ведуться роботи з відновлення транспортної мережі, зв'язку, енергоспоживання.

Сесія підтримала звернення до Президента України, Прем'єр-міністра щодо створення урядової комісії для з'ясування причин, оцінки збитків та вироблення програми, що кардинально міняє концепцію комплексного підходу до захисту Карпатського регіону від подальших стихій.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Ужгород.

До потерпілих районів Закарпаття з Донеччини відправлено матеріали і кошти на суму понад 700 тисяч гривень. У тому числі 50 вагонів вугілля, кілька десятків вагонів будматеріалів, а також три вагони вибухівки. Триває надходження коштів на благодійні рахунки: одним із перших 100 тисяч гривень перерахував футбольний клуб «Шахтар», окрема колона із 300 тоннами благодійного вантажу вирушила у п'ятницю з Маріуполя. Цього ж дня територією Донеччини пройшли двадцять КамАЗів із Краснодарського краю Росії, які везуть на Закарпаття продукти і мотопомпи для відкачування води, повідомляє **наш власний кореспондент Ліна КУЩ.**

Фотофакт

Віктор Неклес із села Платонівка Артемівського району Донецької області саджає та збирає врожай, прополює і підгортає рослини за допомогою міні-агрегату «Мурашка». Машину сільський винахідник сконструював, використовуючи привід бензопили «Дружба».

Фото Миколи КАРАБАНОВА (УНІАН).

Несолодкі перспективи «солодкої» галузі

Тенденції

Верховна Рада цього тижня планує розглянути законопроект «Про ввезення в Україну цукру-сирцю тростинного в 2001 році». Документом, зокрема, передбачається установити квоту на імпорт до країни 450 тисяч тонн тростинного цукру-сирцю зі сплатою ввізного мита на рівні 1% митної вартості, але не менш як 5 євро за тонну (діюча ставка — 50% митної вартості, але не менш як 300 євро за тонну).

Рятівний захід, вважають розробники законопроекту, дасть можливість уникнути імпорту готового цукру з сусідніх країн, передусім з Білорусі, і завантажити в міжсезоння вітчизняні переробні потужності. Водночас заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин Олег Юхновський переконаний: пільговий імпорт цукру-сирцю вкрай негативно позначиться на вітчизняній бурякоцукровій галузі, поставить під загрозу існування більш як два мільйони робочих місць. За його словами, в країні нині цілком достатньо солодкого піску для покриття потреб внутрішнього ринку. До того ж досі є залишки цукру, завезеного торік за аналогічною пільговою схемою. За словами О. Юхновського, це десь 150 тис. тонн. Ще близько 300 тис. тонн цукру, виданого в рахунок натуроплати, — у населення.

Забили на сполох і фахівці Інституту цукрових буряків УААН. Вони вважають, що поволі нав'язується думка, що переробним підприємствам взагалі краще перейти на виробництво цукру з тростинного сирцю, оскільки він, як написало одне з видань, «об'єктивно дешевший за буряковий», а наша держава не може дати раду власному бурякоцукровому виробництву, яке є неефективним і неконкурентоспроможним.

Тенденція набирає досить загрозливого розмаху. Така кубинська сировина не так давно активно перероблялася на потужностях колишнього Союзу. Тоді тонну тростинного цукру-сирцю купували за 1400 доларів при світовій ціні 600 доларів. За десятки років було перевитрачено майже 30 мільярдів доларів. Ці кошти дали б змогу демонтувати в Союзі усі старі цукроварні і побудувати 150 нових сучасних, ціною по 200 мільйонів доларів кожен. Таким шляхом пішли на Заході. А ми розвивали чуже виробництво і продовжуємо робити те саме. При щорічному завезенні зростаючих партій цукру-сирцю забезпечуються роботою насамперед працівники солодкої галузі Бразилії, Куби, Аргентини та інших країн, а наші — остільки, оскільки.

На думку директора Інституту цукрових буряків Миколи Роїка, розрекламована дешевизна готового тростинного цукру — фантом для споживачів. Комерсантам цукор із сирцю справді коштує набагато дешевше, ніж буряковий. Але хто бачив у роздрібній торгівлі України дешевший, ніж буряковий, цукор тростинний? Яка користь державі чи народу з того, що сирцеве лобі наварює на кожній тонні імпортованої сировини по 80—100 доларів? А танкер місткістю 20 тисяч тонн приносить трейдерам 1,6—2 мільйони доларів прибутку за один рейс.

(Закінчення у наступному номері).

Галина КВІТКА.

Залізний ультиматум — не цукерка

Коментар

На засіданні урядової комісії Російської Федерації, яка займається захистом зовнішньої торгівлі та проблемами тарифної політики, віце-прем'єр Олексій Кудрін сповістив про намір підвищити мито на ввезення з України труб з чорних металів до 40 відсотків, і труб великого діаметра, яких гостро бракує на російському ринку, — до 20 відсотків.

Мало того, заяву зроблено у вигляді ультиматуму. Якщо українська сторона не погодиться скоротити обсяги експорту труб майже наполовину (до 480 тисяч тонн), то проекти відповідних рішень російський уряд затвердить до 30 березня ц. р.

Треба сказати, що антидемпінгові претензії до українських металургійних комбінатів з боку Фонду трубної промисловості та Міністерства економічного розвитку та торгівлі РФ лунають з весни минулого року. За оцінками росіян, питома вага українських труб, про які йдеться, становить 17 відсотків від минулорічного обсягу російського ринку. Щоправда, статистика Держмиткому РФ подає набагато скромніші цифри. Однак справа не в цифрах. А в тому, що українська продукція заповнює дефіцит товарної пропозиції, яку з об'єктивних і суб'єктивних причин не спроможний закрити російський виробник. Потужності російських меткомбінатів нині використовуються в кращому разі на третину, тоді як попит на цю продукцію і сам російський ринок зросли. Отже, загадкою лишається причинно-наслідковий зв'язок претензій російської сторони до української.

Зрозуміліше рішення росіян запровадити тимчасове (на 180 днів) мито на імпорт української карамелі. Російській, судячи з усього, стає вже неможливо конкурувати з українською. Хоч як там є, а наш уряд, схоже, буде вимушений зважити на ультиматум російської сторони і обере з двох зол найменше — квоту у 480 тисяч тонн труб замість драконівського мита.

Сергій ВЛАД.

! У номер

Київ

ПФ готовий до 1 квітня

Пенсійний фонд готовий профінансувати першоквітневе підвищення пенсій, що коштуватиме йому 120 млн. грн. кожного місяця. Про це повідомив голова ПФ Борис Зайчук. З 1 квітня зростуть у середньому в 1,4 разу розміри пенсій, нараховані до 1992 року.

Борис Зайчук заявив, що 2000 року персоніфіковано пенсійні рахунки на 18 млн. працюючих громадян. За його словами, уряд сподівається, що найближчим часом парламент України все-таки прийме закон «Про обов'язкове пенсійне страхування». І вже на кінець цього року у співгромадян з'являться спеціальні «картки застрахованої особи», за якими кожний зможе перевірити стан своїх особистих пенсійних вкладів. У даних цієї картки, за словами Б. Зайчука, можливо, з'явиться інформація і про інші внески соцстраху —від безробіття та від нещасного випадку на виробництві.

Рівне

В об'їзд закону

Управління СБУ в Рівненській області припинило злочинну діяльність групи осіб, які спеціалізувалися на контрабанді автомобілів.

Іномарки реєстрували в органах МРЕВ ДАІ на підставі відповідних ухвал Здолбунівського райсуду, винесених у деяких випадках ще до ввезення автомобілів в Україну. В територіальних митних органах у встановленому порядку їх не реєстрували і реалізовували на території України без розмитнення і сплати митних платежів.

До слова, шахраї застосували таку схему легалізації ввезених авто з використанням боргових зобов'язань: за відповідну винагороду підбирались підставні особи на роль «боржника» і «кредитора» для укладання фіктивної боргової угоди. На підставі боргової розписки «кредитор» звертався до суду. «Боржник» віддавав у рахунок погашення боргу неіснуючий автомобіль. Обидві сторони укладали мирову угоду, згідно з якою суд у відсутності позивача та відповідача виносив ухвалу про передачу авто у власність «кредитора». Кількох посадових осіб, причетних до цієї афери, звільнено з роботи. Нині вони спілкуються із слідчими, повідомляє *наш власний кореспондент Олександра ЮРКОВА.*

Чернігів

Примирення сторін

Врегулюванню конфлікту між профспілкою підприємців «Чернігівщина», облспоживспілкою та міською владою (див. «ГУ» від 17.03.2001 р.) була присвячена нарада, у якій взяли участь представники адміністрації Президента України, Укоопспілки та Держкомпідприємництва. Підсумком її став підписаний протокол. Підприємці, що протестують, тепер мають можливість створити самостійну господарську структуру і взяти участь у конкурсі на кращий проект оренди-реконструкції речового ринку. Крім того, міська влада може виділити площу для облаштування нового базару, повідомляє *наш власний кореспондент Сергій ПАВЛЕНКО.*

Одним абзацом

■ Менше доби знадобилося херсонським правоохоронцям, щоб заарештувати групу злочинців, яка поблизу Скадовська пограбувала вантажівку з 30 тисячами пляшок горілки.

■ Вибух метану стався на шахті «Булавінська» виробничого об'єднання «Орджонікідзевугілля» (Донецька область). На момент аварії в безпосередній близькості від епіцентру перебували семеро гірників. Шістьох із них врятовано, один загинув.

■ Нова тролейбусна лінія, будівництво якої ведеться у Запоріжжі, допоможе розв'язати транспортні проблеми мешканцям віддаленого мікрорайону «Південний».

■ Група творчої інтелігенції Черкащини звернулася до мешканців Чигирина із закликом прибрати символ тоталітарної системи «бронзового ідола Ульянова-Леніна» з місця, де в XVII столітті була розташована резиденція Богдана Хмельницького. Натомість нинішньої весни в історичному центрі колишньої гетьманської столиці буде закладено Сад соборності України, ініційований черкаським корпунктом «Голосу України».

Фотофакт

Міський голова Херсона Микола Ординський та начальник обласного управління МВС України Юрій Івушкін вручають посвідчення членам новоствореного об'єднання з охорони громадського порядку та державного кордону «Правопорядок».

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про основи містобудування»

Верховна Рада України **постановляє:**

I. Внести до Закону України «Про основи містобудування» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 52, ст.683) такі зміни:

1. У тексті Закону:

слова «органи місцевого та регіонального самоврядування» в усіх відмінках замінити словами «органи місцевого самоврядування» у відповідному відмінку;

слова «Рад народних депутатів» в усіх відмінках замінити словом «рад» у відповідному відмінку;

слова «правила забудови» в усіх відмінках замінити словами «місцеві правила забудови» у відповідному відмінку;

слова «Республіки Крим» замінити словами «Автономної Республіки Крим»;

слова «у справах містобудування і архітектури» замінити словами «з питань містобудування та архітектури»;

слова «державної виконавчої» замінити словом «виконавчої».

2. Текст статті 1 викласти в такій редакції:

«Містобудування (містобудівна діяльність) — це цілеспрямована діяльність державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, громадян, об'єднань громадян по створенню та підтриманню повноцінного життєвого середовища, яка включає прогнозування розвитку населених пунктів і територій, планування, забудову та інше використання територій, проектування, будівництво об'єктів містобудування, спорудження інших об'єктів, реконструкцію історичних населених пунктів при збереженні традиційного характеру середовища, реставрацію та реабілітацію об'єктів культурної спадщини, створення інженерної та транспортної інфраструктури».

3. У статті 2:

після абзацу першого доповнити новим абзацом такого змісту:

«планування, забудова та інше використання територій».

У зв'язку з цим абзаци другий — дванадцятий вважати відповідно абзацами третім — тринадцятим;

абзац третій доповнити словами «та інвестиційних програм розвитку населених пунктів і територій»;

після абзацу четвертого доповнити новим абзацом такого змісту: «здійснення архітектурної діяльності».

У зв'язку з цим абзаци п'ятий — тринадцятий вважати відповідно абзацами шостим — чотирнадцятим;

після абзацу сьомого доповнити новим абзацом такого змісту:

«створення та ведення містобудівних кадастрів населених пунктів».

У зв'язку з цим абзаци восьмий — чотирнадцятий вважати відповідно абзацами дев'ятим — п'ятнадцятим;

абзац десятий викласти в такій редакції: «збереження пам'яток культурної спадщини»;

абзац дванадцятий після слів «якостей об'єктів містобудування» доповнити словами «формування і реконструкція містобудівних ансамблів, кварталів, районів і ландшафтних комплексів, зон відпочинку та природних лікувальних ресурсів»;

статтю доповнити абзацом такого змісту:

«ліцензування певних видів господарської діяльності у будівництві в порядку, встановленому законодавством».

4. У статті 3:

абзац другий доповнити словами «їх частини та окремі земельні ділянки»;

в абзаці третьому слово «сельбищні» замінити словами «житлової і громадської забудови»;

статтю доповнити абзацом такого змісту: «об'єкти архітектурної діяльності».

5. Текст статті 4 викласти в такій редакції:

«Суб'єктами містобудування є органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи».

6. У статті 5:

абзац другий викласти в такій редакції:

«розробка містобудівної документації, проектів конкретних об'єктів згідно з вихідними даними на проектування, з дотриманням державних стандартів, норм і правил, регіональних і місцевих правил забудови»;

після абзацу третього доповнити новим абзацом такого змісту:

«раціональне використання земель та територій для містобудівних потреб, підвищення ефективності забудови та іншого використання земельних ділянок».

У зв'язку з цим абзаци четвертий — сьомий вважати відповідно абзацами п'ятим — восьмим;

абзац п'ятий викласти в такій редакції:

«охорона культурної спадщини, збереження традиційного характеру середовища населених пунктів»;

після абзацу п'ятого доповнити новим абзацом такого змісту:

«урахування державних та громадських інтересів при плануванні та забудові територій».

У зв'язку з цим абзаци шостий — восьмий вважати відповідно абзацами сьомим — дев'ятим;

статтю доповнити абзацом такого змісту:

«захист прав громадян та громадських організацій згідно із законодавством».

7. Текст статті 6 викласти в такій редакції:

«Законодавство України про містобудування складається з Конституції України, цього Закону, законів України «Про планування та забудову територій», «Про архітектурну діяльність» та інших нормативно-правових актів, що видаються на їх виконання».

8. У статті 7 слова «спеціально уповноваженими на це центральним державним та місцевими органами у справах містобудування і архітектури» замінити словами «спеціально уповноваженими органами з питань містобудування та архітектури».

9. У статті 8:

після абзацу першого доповнити новим абзацом такого змісту:

«плануванні територій на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях».

У зв'язку з цим абзаци другий — восьмий вважати відповідно абзацами третім — дев'ятим;

абзац четвертий після слів «містобудівної документації» доповнити словами «регіональних та місцевих правил забудови»;

абзац п'ятий викласти в такій редакції:

«координації взаємодії суб'єктів містобудівної та архітектурної діяльності»;

після абзацу п'ятого доповнити новим абзацом такого змісту:

«наданні вимог щодо урахування державних інтересів під час розроблення містобудівної документації».

У зв'язку з цим абзаци шостий — дев'ятий вважати відповідно абзацами сьомим — десятим;

абзац сьомий викласти в такій редакції:

«проведенні експертизи містобудівної документації та комплексної державної експертизи проектів конкретних об'єктів»;

абзац дев'ятий викласти в такій редакції:

«контролі за дотриманням законодавства у сфері містобудування, державних стандартів і норм, регіональних та місцевих правил забудови населених пунктів, вимог вихідних даних, затвердженої містобудівної документації та проектів конкретних об'єктів, раціональним використанням територіальних і матеріальних ресурсів при проектуванні та будівництві»;

після абзацу дев'ятого доповнити новим абзацом такого змісту:

«контролі за дотриманням вимог щодо охорони культурної спадщини та збереженням традиційного характеру середовища населених пунктів».

У зв'язку з цим абзаци дев'ятий і десятий вважати відповідно абзацами десятим і одинадцятим;

абзац одинадцятий викласти в такій редакції:

«ліцензування певних видів господарської діяльності у будівництві в порядку, встановленому законом».

10. У частині першій статті 9:

абзац другий почати словами «визначення порядку»;

абзац третій викласти в такій редакції:

«координація діяльності органів виконавчої влади, спеціально уповноважених органів з питань містобудування та архітектури»;

після абзацу шостого доповнити новим абзацом такого змісту:

«розроблення Генеральної схеми території України, схем планування окремих частин території України».

У зв'язку з цим абзаци шостий — одинадцятий вважати відповідно абзацами сьомим — дванадцятим;

абзац восьмий викласти в такій редакції:

«виконання фундаментальних і пріоритетних науково-дослідних робіт з питань містобудування, збереження традиційного характеру середовища населених пунктів та науково-реставраційних робіт»;

абзац одинадцятий викласти в такій редакції:

«ліцензування певних видів господарської діяльності у будівництві»;

абзац дванадцятий викласти в такій редакції:

«встановлення порядку проведення експертизи містобудівної документації та державної комплексної експертизи проектів конкретних об'єктів»;

доповнити частину абзацом такого змісту:

«встановлення порядку надання вихідних даних для проектування об'єктів містобудування».

11. У статті 10:

1) у частині першій:

абзац другий викласти в такій редакції:

«забезпечення реалізації державної політики у сфері містобудування на території Автономної Республіки Крим у межах, визначених законодавством України»;

після абзацу другого доповнити абзацом такого змісту:

«забезпечення розроблення регіональних правил забудови, схеми планування території Автономної Республіки Крим та її окремих частин».

У зв'язку з цим абзаци третій — дванадцятий вважати відповідно абзацами четвертим — тринадцятим;

абзац шостий після слова «проектів» доповнити словами «об'єктів, що будуються за рахунок бюджету Автономної Республіки Крим»;

абзац тринадцятий доповнити словами «відповідно до законодавства щодо комплексного розвитку території республіки»;

частину першу доповнити абзацом такого змісту:

«врахування інтересів відповідних територіальних громад при вирішенні питань планування територій на регіональному рівні»;

2) частину другу викласти в такій редакції:

«Автономна Республіка Крим вирішує й інші питання у сфері містобудування, визначені законом».

12. У статті 11:

1) у частині першій:

після абзацу другого доповнити новим абзацом такого змісту:

«забезпечення розроблення та затвердження схем планування територій, містобудівних програм відповідно області чи району».

У зв'язку з цим абзаци третій — п'ятий вважати відповідно абзацами четвертим — шостим;

абзац п'ятий почати словами «підготовка обгрунтування», у кінці — доповнити словами «відповідно до закону»;

2) після частини першої доповнити новою частиною такого змісту:

«До компетенції обласної ради належить затвердження регіональних правил забудови населених пунктів та територій області (крім міст обласного значення)».

У зв'язку з цим частину другу вважати відповідно частиною третьою.

13. У статті 12:

1) у частині першій:

абзац другий викласти в такій редакції:

«затвердження відповідно до законодавства місцевих містобудівних програм, генеральних планів відповідних населених пунктів, іншої містобудівної документації»;

абзац третій доповнити словами «відповідно до закону»;

2) частину другу викласти в такій редакції:

«Крім повноважень, зазначених у частині першій цієї статті, сільські, селищні, міські ради затверджують місцеві правила забудови окремих частин населених пунктів або окремі розділи місцевих правил забудови, вносять зміни у зазначені документи за поданням спеціально уповноважених органів містобудування та архітектури відповідно до законодавства. Міські ради також утворюють спеціально уповноважені органи з питань містобудування і архітектури»;

3) частину четверту після слів «до їх компетенції» доповнити словами «виконавчим органам або».

14. Статтю 13 викласти в такій редакції:

«Стаття 13. Компетенція місцевих державних адміністрацій в сфері містобудування

До компетенції місцевих державних адміністрацій в сфері містобудування належить прийняття рішень щодо:

реалізації державної політики у сфері містобудування на відповідній території;

планування територій на відповідному рівні;

підготовки пропозицій до програм соціально-економічного розвитку відповідної території;

формування спеціально уповноважених органів з питань містобудування та архітектури, керівництво їх діяльністю;

інформування населення про плани розміщення найважливіших містобудівних, промислових, енергетичних і транспортних комплексів;

забезпечення охорони культурної спадщини; моніторингу забудови та іншого використання територій.

До компетенції обласної державної адміністрації належить прийняття рішень щодо:

сприяння узгодженню інтересів територіальних громад у разі виникнення розбіжностей при вирішенні питань планування територій на відповідному рівні;

організації розроблення і подання на затвердження відповідних рад обласних містобудівних програм, схем планування території області;

розгляду пропозицій по встановленню та зміні меж сіл, селищ і підготовка висновків щодо їх затвердження;

розроблення та подання на затвердження регіональних правил забудови населених пунктів (крім міст обласного значення) після погодження їх із спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади з питань містобудування та архітектури;

здійснення державного контролю за використанням земель, визначених для містобудівних потреб, участі у проведенні грошової оцінки земель державної власності в населених пунктах на території області (крім міст обласного значення);

організації підготовки комплексних висновків щодо інвестиційних містобудівних програм;

організації експертизи містобудівної документації для територій і населених пунктів області (крім міст Києва, Севастополя та обласних центрів) у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;

здійснення державного контролю за дотриманням законодавства, затвердженої містобудівної документації при плануванні та забудові відповідних територій, а також державного архітектурно-будівельного контролю за будівництвом об'єктів незалежно від форми власності і в разі виявлення порушень — зупинення такого будівництва в порядку, встановленому законом;

здійснення делегованих повноважень місцевих рад, пов'язаних з прийняттям в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів, у порядку, встановленому законодавством.

До компетенції Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій належать також організація розробки та експертизи містобудівної документації, підготовка її до затвердження, крім випадків, передбачених законами.

Місцеві державні адміністрації вирішують й інші питання у сфері містобудівної діяльності, визначені законом».

15. Статтю 14 викласти в такій редакції:

«Стаття 14. Компетенція виконавчих органів сільських, селищних, міських рад у сфері містобудування

До компетенції виконавчих органів сільських, селищних, міських рад у сфері містобудування належать:

визначення згідно з рішенням відповідної ради території, вибір, вилучення (викуп) і надання земельних ділянок для містобудівних потреб, визначених містобудівною документацією;

встановлення в межах своїх повноважень на відповідній території режиму використання та забудови земель, на яких передбачена перспективна містобудівна діяльність;

надання відповідно до закону дозволу на будівництво об'єктів містобудування незалежно від форми власності у разі делегування їм таких повноважень відповідними радами;

забезпечення в установленому законодавством порядку розробки і подання на затвердження відповідних рад місцевих містобудівних програм, генеральних планів, детальних планів, планів червоних ліній, місцевих правил забудови населених пунктів;

проведення робіт з прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів у порядку, встановленому законодавством;

організація охорони культурної спадщини;

організація робіт, пов'язаних із створенням і веденням містобудівного кадастру населених пунктів;

забезпечення в установленому законом порядку державного контролю за дотриманням законодавства, затвердженої містобудівної документації під час планування та забудови відповідних територій; зупинення у випадках, передбачених законом, будівництва, яке проводиться з порушенням містобудівної документації та проектів окремих об'єктів, а також може заподіяти шкоду навколишньому природному середовищу;

здійснення контролю за забезпеченням надійності та безпечності експлуатації будинків і споруд незалежно від форми власності в районах, що зазнають впливу небезпечних природних і техногенних явищ та процесів.

Виконавчі органи міських рад у містах обласного значення забезпечують надання замовнику вихідних даних (архітектурно-планувального завдання, завдання на проектування і технічних умов) для проектування об'єктів архітектури.

Виконавчі комітети сільських, селищних і міських рад вирішують й інші питання містобудівної діяльності, визначені законом».

16. Текст статті 15 викласти у такій редакції:

«Компетенція центрального спеціально уповноваженого органу з питань містобудування та архітектури визначається положенням, яке затверджується відповідно до закону.

Компетенція спеціально уповноваженого органу у справах містобудування та архітектури Автономної Республіки Крим визначається положенням, яке затверджується Радою міністрів Автономної Республіки Крим.

Компетенція спеціально уповноважених органів з питань містобудування та архітектури місцевих державних адміністрацій визначається місцевими державними адміністраціями на основі типових положень, які затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Компетенція спеціально уповноважених органів містобудування та архітектури виконавчих органів міських рад міст обласного значення визначається відповідними виконавчими органами рад.

Окремі функції органів з питань містобудування та архітектури визначаються законодавством».

17. Статтю 16 доповнити новими частинами такого змісту:

«Державні стандарти, норми і правила щодо планування, забудови та іншого використання територій, проектування і будівництва об'єктів містобудування розробляються і затверджуються спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади з питань містобудування та архітектури, іншими центральними органами виконавчої влади в порядку, визначеному законом.

Фінансування робіт з розроблення державних стандартів, норм і правил здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України».

18. Текст статті 17 викласти у такій редакції:

«Містобудівна документація — затверджені текстові і графічні матеріали, якими регулюється планування, забудова та інше використання територій.

Містобудівна документація є основою для:

вирішення питань раціонального використання територій, регулювання розселення;

підготовки обгрунтованих пропозицій щодо встановлення та зміни меж населених пунктів;

підготовки вихідних даних для розробки землевпорядної документації;

вирішення питань щодо розташування та проектування нового будівництва, здійснення реконструкції, реставрації, капітального ремонту об'єктів містобудування та упорядкування територій;

вирішення питань вибору, вилучення (викупу), надання у власність чи користування земель для містобудівних потреб.

Розробка містобудівної документації здійснюється проектними організаціями, іншими юридичними особами, які мають ліцензії на виконання відповідних робіт, що видаються в порядку, встановленому законодавством.

Види, склад, порядок розробки та затвердження містобудівної документації визначаються законодавством. Порядок проведення експертизи містобудівної документації визначається Кабінетом Міністрів України.

Зміни до містобудівної документації вносяться рішенням органу, який затвердив містобудівну документацію, за поданням відповідного спе-

ціально уповноваженого органу з питань містобудування та архітектури».

19. У статті 18:

частину першу викласти у такій редакції:

«Реалізація містобудівної документації полягає у впровадженні рішень відповідних органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування при плануванні відповідних територій, комплексній забудові та реконструкції населених пунктів, проектуванні та будівництві об'єктів житлово-цивільного і виробничого призначення, систем транспортного та інженерного забезпечення, впорядкуванні і благоустрої територій»;

у частині другій слово «спорудження» замінити словом «будівництво»;

частину третю доповнити реченням: «Експлуатація не прийнятих у встановленому законодавством порядку об'єктів забороняється».

20. Статтю 19 викласти у такій редакції:

«Стаття 19. Забезпечення сталого розвитку населених пунктів та екологічної безпеки територій при здійсненні планування і забудови територій

При розробці та реалізації містобудівної документації суб'єкти містобудівної діяльності зобов'язані дотримуватись основних завдань та заходів щодо забезпечення сталого розвитку населених пунктів та екологічної безпеки територій.

Сталий розвиток населених пунктів передбачає соціально, економічно і екологічно збалансований їх розвиток, спрямований на створення економічного потенціалу, повноцінного життєвого середовища для сучасного та наступних поколінь на основі раціонального використання ресурсів, технологічного переоснащення і реструктуризації підприємств, удосконалення соціальної, виробничої, транспортної, комунікаційно-інформаційної, інженерної інфраструктури.

Екологічна безпека територій передбачає дотримання встановлених природоохоронним законодавством вимог щодо охорони навколишнього природного середовища, збереження та раціонального використання природних ресурсів, санітарно-гігієнічних вимог щодо охорони здоров'я людини, здійснення заходів для нейтралізації, утилізації, знищення або переробки всіх шкідливих речовин і відходів».

21. У статті 21:

частину третю викласти у такій редакції:

«Територіальні громади в особі сільських, селищних, міських рад користуються переважним правом викупу земель, будинків і споруд для містобудівних потреб, визначених містобудівною документацією для громадських потреб»;

доповнити статтю новою частиною такого змісту:

«Визначення територій та вибір земель для містобудівних потреб здійснюються за погодженням спеціально уповноважених органів з питань містобудування та архітектури».

22. Текст статті 22 викласти в такій редакції:

«Забудова земельних ділянок, що надаються для містобудівних потреб, здійснюється після виникнення права власності чи права користування земельною ділянкою у порядку, передбаченому законом, та отримання дозволу на виконання будівельних робіт.

Право на забудову (будівництво) виникає щодо земельних ділянок, визначених для містобудівних потреб містобудівною документацією, місцевими правилами забудови.

Право на забудову (будівництво) полягає у можливості власника, користувача земельної ділянки здійснювати на ній у порядку, встановленому законом, будівництво об'єктів містобудування, перебудову або знесення будинків та споруд».

23. Текст статті 23 викласти у такій редакції:

«Містобудівний кадастр населених пунктів призначений для забезпечення здійснення моніторингу забудови та іншого використання територій і надання суб'єктам містобудування необхідної інформації у порядку, встановленому законодавством. Містобудівний кадастр населених пунктів містить дані плану зонування або генерального плану чи детального плану, належність територій до відповідних зон, правовий статус, допустимі види забудови та іншого використання земельних ділянок, єдині умови та обмеження забудови окремих земельних ділянок, відомості про функціональне призначення, поверховість та матеріал стін будівель, магістральні інженерні мережі, інші відомості згідно з державними будівельними нормами.

Відомості про землі в містобудівному кадастрі базуються на даних державного земельного кадастру.

Відомості про споруди в містобудівному кадастрі базуються на матеріалах топогеодезичної зйомки та технічної інвентаризації.

Містобудівний кадастр ведеться підприємствами, установами, організаціями, створеними для цього місцевими радами або їх виконавчими органами (для міст обласного значення), а в разі делегування таких повноважень — місцевими державними адміністраціями для інших населених пунктів та територій.

Порядок ведення містобудівного кадастру населених пунктів встановлюється Кабінетом Міністрів України».

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Пункт 30 статті 9 Закону України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 36, ст.299) викласти у такій редакції:

«30) будівельна діяльність (вишукувальні та проектні роботи для будівництва, зведення несучих та огороджуючих конструкцій, будівництво та монтаж інженерних і транспортних мереж)».

3. Закони України та інші нормативно-правові акти, прийняті до набрання чинності цим Законом, діють у частині, що не суперечить цьому Закону.

4. Кабінету Міністрів України протягом трьох місяців після набрання чинності цим Законом:

підготувати та внести до Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законів України у відповідність із цим Законом;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити прийняття відповідно до своєї компетенції нормативно-правових актів, що випливають із цього Закону;

забезпечити приведення міністерствами, іншими органами центральної виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
8 лютого 2001 року.
№ 2257-III.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про заходи щодо стабілізації ситуації на споживчому ринку та розвитку тваринництва у 2001—2002 роках

З метою поліпшення ситуації на споживчому ринку, стабілізації цін на продукти тваринного походження, сприяння розвитку тваринництва в умовах реформування аграрного сектора економіки України **постановляю:**

1. Раді міністрів Автономної Республіки Крим, місцевим державним адміністраціям протягом першого півріччя 2001 року вжити заходів щодо:

створення сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, інших суб'єктів господарювання з надання послуг сільськогосподарським товаровиробникам у веденні селекції та відтворенні сільськогосподарських тварин, ветеринарному забезпеченні, постачанні кормів, із закупівлі та реалізації тваринницької продукції, а також продажу племінних (генетичних) ресурсів сільськогосподарських тварин і товарної худоби на аукціонах;

укладення з сільськогосподарськими товаровиробниками, в тому числі особистими підсобними господарствами, договорів закупки тваринницької продукції, зокрема на умовах зустрічного продажу молодняку тварин і птиці, кормів, засобів захисту тварин тощо;

сприяння забезпеченню сільськогосподарських товаровиробників, перш за все селянських (фермерських) та особистих підсобних господарств, маточним поголів'ям сільськогосподарських тварин;

виділення коштів із місцевих бюджетів на проведення ветеринарних заходів, підтримку програм селекції у тваринництві, придбання племінних (генетичних) ресурсів сільськогосподарських тварин, розвиток свинарства і птахівництва, часткову компенсацію вартості послуг із штучного осіменіння худоби, перш за все для селянських (фермерських) і особистих підсобних господарств;

нарощування виробництва кормів та кормового білка, відновлення виробництва комбікормів та білкових вітамінно-мінеральних добавок, придатних для виготовлення комбікормів безпосередньо сільськогосподарськими товаровиробниками;

створення умов для впровадження завершених наукових розробок з питань тваринництва сільськогосподарськими товаровиробниками, в тому числі особистими підсобними господарствами;

організації навчання керівників та інших працівників сільськогосподарських підприємств, селянських (фермерських) і особистих підсобних господарств з питань ефективного ведення тваринництва в ринкових умовах.

2. Кабінету Міністрів України, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, місцевим державним адміністраціям вжити заходів щодо:

спрямування, починаючи з 2001 року, бюджетних видатків, передбачених на протиепізоотичні заходи, підтримку виробництва тваринницької та рослинницької продукції, сільськогосподарським товаровиробникам, у тому числі особистим підсобним господарствам;

відкриття у кожному сільському населеному пункті пунктів ветеринарного обслуговування та штучного осіменіння тварин;

створення ефективно функціонуючих конеферм для розв'язання проблеми із забезпечення суб'єктів господарювання та особистих підсобних господарств тягловою силою, а також виготовлення необхідного кінного спорядження та реманенту;

прискорення розвитку промислового птахівництва і свинарства шляхом ефективного використання наявних потужностей селекційних центрів, племінних і товарних господарств, переробних та сервісних підприємств;

відпрацювання ефективних моделей міжгалузевої інтеграції та залучення інвестицій у тваринництво, зокрема спрямованих на поліпшення племінних і продуктивних якостей сільськогосподарських тварин, розведення худоби та птиці м'ясних порід і кросів, реструктуризацію переробних підприємств, розширення виробництва конкурентоспроможної продукції;

об'єктивної оцінки стану розвитку тваринництва із запровадженням статистичної звітності щодо показників його розвитку на підприємствах, в селянських (фермерських) та особистих підсобних господарствах;

постійного висвітлення через засоби масової інформації ходу реалізації заходів, передбачених цим Указом, інших заходів із забезпечення стабілізації ситуації на споживчому ринку та розвитку тваринництва.

3. Кабінету Міністрів України:

а) розробити та затвердити до 1 червня 2001 року: програму стабілізації та розвитку тваринництва і птахівництва на 2001 — 2004 роки;

порядок надання державної підтримки сільськогосподарським товаровиробникам і стимулювання продажу ними, в тому числі через товарні біржі і аукціони, заготівельним організаціям і переробним підприємствам молодняку великої рогатої худоби підвищених вагових кондицій;

б) забезпечити в установленому порядку виділення державних централізованих капітальних вкладень селекційним центрам і підприємствам, які займаються племінною справою, на добудову об'єктів незавершеного будівництва та укомплектування їх необхідним сучасним обладнанням для проведення селекційно-племінної роботи;

в) вжити відповідних заходів щодо:

широкого залучення особистих підсобних господарств до участі в конкурсі на визначення виконавців державної програми селекції в тваринництві та птахівництві та використання коштів Державного бюджету України, передбачених на виконання цієї програми, перш за все на розвиток системи селекції, формування ринку племінних ресурсів;

завершення формування системи державної племінної служби;

спрямування частини коштів, передбачених Державним бюджетом України на фінансування заходів, пов'язаних із закупівлею вітчизняної сільськогосподарської техніки на умовах фінансового лізингу, на забезпечення сільськогосподарських товаровиробників, зокрема особистих підсобних господарств, переробних підприємств і обслуговуючих кооперативів технікою для тваринництва і птахівництва;

г) розробити і подати до 1 липня 2001 року на розгляд Верховної Ради України законопроекти щодо запровадження ліцензування певних видів господарської діяльності у племінній справі в тваринництві та звільнення від оподаткування операцій із ввезення (пересилання) на митну територію України вітчизняними сільськогосподарськими товаровиробниками племінних (генетичних) ресурсів сільськогосподарських тварин, а також обладнання для ведення племінної справи у тваринництві.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
17 лютого 2001 року.
№ 100/2001.

Актуально

Барометр повернув на «ясно»

Будівельний комплекс не випадково називають найточнішим барометром стану економіки. Скажу більше. Саме він часто-густо стає тим локомотивом, який витягає країну із затяжної економічної кризи. Адже, приміром, Німеччина після поразки у другій світовій війні ожила і перетворилася на квітучу країну завдяки будівельному комплексу. І нині землі колишньої НДР — ледь не суцільний будівельний майданчик.

З цього погляду, результати, досягнуті українськими будівельниками в 2000 році, свідчать про те, що економічний барометр нашої країни хитнувся до позначки «ясно»: в галузі окреслилася стійка позитивна тенденція.

Уперше за останні роки збільшилися інвестиції в основний капітал — торік вони становили 19,5 мільярда гривень, що на 11 відсотків більше, ніж у 1999-му. Змінилася на краще і структура самих капіталовкладень: переважну частину коштів інвестори вкладали у створення основних фондів.

Ще одна знакова тенденція: замовники майже на 30 відсотків більше, ніж 1999 року, видали вихідних даних на проектування і отримали дозволів на початок будівництва. Зросли також і обсяги робіт підрядних організацій.

Кожній родині — окреме житло

На жаль, ця блакитна мрія Михайла Горбачова залишається для нас поки що недосяжною. Попри те, що на початку 2000 року було взято курс на збільшення будівництва житла, закріпити його не вдалося.

Причини — найбанальніші. Одна з них, мабуть, головна — невгамовне прагнення нашої держави отримати так звані швидкі гроші. А чим іще можна пояснити той факт, що у II кварталі 2000 року в житловому будівництві було скасовано пільгу зі сплати ПДВ? І діяла вона всього нічого — з 1 січня 2000-го!

Повернення до сплати ПДВ у житловому будівництві, природно, призвело до вимивання значних обігових коштів у підрядних організацій, власні інвестиції в розвиток галузі різко скоротилися.

Узагалі, нерозумність існування такого податку в Україні, державі, що переживає затяжну системну кризу, ні в кого вже не викликає сумніву. Не так давно й наш Президент висловив, м'яко кажучи, своє нерозуміння щодо податку, і це цілком пояснено. Адже ПДВ за своєю природою — податок, спрямований проти кризи перевиробництва!

Якщо ПДВ не сприяє розвиткові промислових підприємств, оновленню їхніх основних фондів, то для будівельників цей податок просто смертельний. Будучи підрядниками, вони змушені часом сплачувати його, зменшуючи не лише власні обігові кошти, а й використовуючи гроші замовника. Добре, якщо брак фінансів удається перекрити із сум наступного підряду. А якщо ні? Таке внутрішнє самокредитування запросто може перетворитися на фінансову піраміду, котрі, як відомо, мають звичку руйнуватися.

Тож цілком зрозуміле прагнення керівництва Держбуду домогтися звільнення галузі від податків, що завдають їй збитків. Кажуть, що ідею скасування ПДВ у житловому будівництві підтримує профільний комітет Верховної Ради. Коли це так, то є надія, що абсурдний податок буде ліквідовано. Це потрібно зробити ще й тому, що ПДВ ну ніяк не стикується з іпотечним кредитуванням, до якого країна просто приречена прийти, щоб задовольнити гостру потребу у житлі або поліпшенні його умов більш як 9 мільйонів українських родин.

Не такі вже ми личакові

Кому гулі й синці, а кому пироги й млинці. Цю приказку цілком можна застосувати до кризових ситуацій в економіці. Принаймні в роки, коли промислові будівельні майданчики спорожніли, а про здачу квадратних метрів житла масових забудов залишилися самі лиш спогади, в Україні розпочався справжній бум зведення індивідуальних будинків із застосуванням найпрогресивніших західних технологій та матеріалів.

Здавалося, що нашим підприємствам будіндустрії не витримати такої конкуренції. Тим більше втішає той факт, що 2000 року вітчизняній промисловості будівельних матеріалів вдалося не лише вперше за останні 10 років зупинити спад виробництва, а й налагодити випуск продукції за новітніми технологіями. Особливо помітні успіхи щодо цього підприємств корпорації «Укрбудматеріали».

На Славутському руберойдовому заводі, наприклад, було реалізовано інноваційний проект, і сучасна технологічна лінія, що запрацювала в червні 2000 року, спроможна щорік виробляти 12 мільйонів квадратних метрів цілком сучасних, таких, що не поступаються зарубіжним зразкам ні за фізичними характеристиками, ні за естетичним виглядом, покрівельних та гідроізоляційних матеріалів. Корпорацією розроблена і реалізується програма створення серії теплоефективних будівельних конструкцій у рамках проектів «Тепла стіна» і «Теплий будинок» (нарешті наші тепломережі обігріватимуть квартири, а не довкілля, що відбувається на масивах панельної забудови періоду розвинутого соціалізму). І взагалі, показовим є той факт, що обсяги зростають на тих підприємствах корпорації, які випускають саме високотехнологічну продукцію. Так, обсяги виробництва сучасних полімерних будівельних матеріалів у 2000 році зросли на 35 відсотків!

Голова корпорації «Укрбудматеріали» Анатолій Безух переконаний, що успіхів у галузі досягнуто саме завдяки конкуренції із зарубіжними виробниками будівельних матеріалів. Але щоб вони стали ще вагоміші, слід відновити галузевий інноваційний фонд у колишніх обсягах. Не завадив би і спеціалізований будівельний банк, який надавав би кредити підприємствам будіндустрії для придбання сучасного обладнання за спрощеною схемою під заставу майна або акцій підприємств, фінансував би наукові розробки.

Ну і споконвічна проблема використання бюджетних коштів. Слово честі, стає просто прикро, коли під час будівництва або реконструкції об'єктів, на які витрачаються гроші українських платників податків, не знайдеш жодного цвяха вітчизняного виробництва. Проведи для таких об'єктів відбір постачальників будівельних матеріалів на конкурсній основі, напевно й нашим майстрам будіндустрії на них знайшлося б місце. Адже не лико ж вони плетуть, і справді!

Ніна ОНИЩЕНКО.

надруковані в «Голосі України», є офіційною публікацією

Смерті на льоту: у дорозі...

У жодній із ДТП, в яких загинули вісім політиків-депутатів, слідство не побачило ознак замаху на їхнє життя

Депутатські рахунки

У порядному товаристві здавен заведено, озираючись на зроблену велику справу, насамперед згадати тих, «хто йшов, та не дійшов». Тим паче коли йдеться про перші десять років нашої державної незалежності. Пропонуємо черговий матеріал журналістської розвідки «Голосу України» про загиблих народних депутатів ВР України останніх трьох скликань (початок див. у «ГУ» від 21 лютого ц. р.).

Навіть побіжний погляд на факти загибелі парламентаріїв засвідчує, що життя більшості з них обірвали дорожньо-транспортні пригоди. У ДТП обірвалися життя восьми народних депутатів ВР останніх трьох скликань. Достатньо згадати загибель В'ячеслава Чорновола, Олександра Ємця, Сергія Драгомарецького і Михайла М'ясковського, депутата-генерала Василя Саніна і депутата-аграрія Василя Корнелюка...

Лихій долі байдуже, хто порушив правила дорожнього руху — депутат чи двірник. Автотраса вирівнює шанси всіх, хто в автомобільному салоні. І наші страшні дороги-«вбивці» однакові для всіх. І певна категорія водіїв, котрі скоріше схожі на самогубців, ніж на грамотних і ввічливих колег по трасі, — також небезпечні для будь-якого учасника дорожнього руху. На цьому тлі загибель в автоаварії водія-депутата чи пасажира-депутата — лише статистика. До речі, за даними МНС, лише минулого місяця жертвами ДТП в Україні стали 275 осіб.

І не так уже важливо для тієї лихої долі хто і на чому пересувається автотрасою. Чи старенькою «Таврією» повертається з роботи у парламенті заступник голови Комітету з питань бюджету Євген Жовтяк, чи «низенько пролітає» його колега-депутат С. — на приватному броньованому суперджипі у супроводі приватної кавалькади охоронців з «мигалками-сиренами на борту» (законопроект про впорядкування використання таких світло-технічних засобів — на розгляді ВР).

До того ж народні обранці за кермом іноді ще й вразливіші, ніж пересічні автовласники. Через індульгенції на кшталт «козирних» номерних знаків чи спецталонів, котрі «не дозволяють» інспекторам на трасі карати за перевищення швидкості чи інші порушення правил руху. Звідси певна розкутість народного обранця під час руху, і притуплення елементарного почуття самозбереження (забуваєш найпромовистіше: зіткнення з нерухомою перешкодою на швидкості 50 км/год рівнозначне для непристебнутого ременями безпеки водія стрибкові вниз головою з четвертого поверху).

Одне слово, усі під Богом ідимо — хоч би хто куди і на чому прямував. Тому про дорожньо-транспортні пригоди за участю народних обранців можна було б згадати одним рядком, якби не...

Крутий політичний віраж — аварія

Ці трагедії сталися в різні часи в різних місцях, але мають чимало спільного. Як правило, найавторитетніші, найвпливовіші народні обранці гинули на якомусь політичному, кар'єрному крутозламі своєї долі, на злеті — напередодні його.

Народний депутат з Волині **Василь Миронович Корнелюк** пішов з життя на злеті політичної кар'єри. Входив до складу делегації, що прискорювала прийняття України до РЄ, незадовго до смерті став одним із організаторів створення і керівником парламентської фракції аграріїв, яку багато хто з аналітиків розглядав як альтернативу «прокоглоспній» партії селян-соціалістів. Він міг сказати своє і як законодавець, адже до сільськогосподарської освіти додавав ще й вищу юридичну. Та й на рідній Волині авторитет цього, як казали, істинного праведника і правдолюба з іскрометним характером, невпинно ріс (під час виборів до ВР його проголосувало 46 686, або 73,37 відсотка, виборців), а тому дехто небезпідставно вбачав у ньому потенційного керівника області.

Про авторитет і вплив на політичні процеси в Україні В'ячеслава Чорновола скажу окремо. А чи не зрілим і впливовим політиком був депутат трьох скликань **Олександр Іванович Ємець** — остання з числа парламентаріїв жертва ДТП. Він, як і Чорновіл, також міг постояти за своєму. На пам'яті тверда смілива позиція у часи серпневого путчу 1991 року тодішнього голови парламентської Комісії з прав людини Олександра Ємця. Переконаний рухівець з часом шукає політичний ідеал у Партії демократичного відродження, згодом — у НДП, а відтак — у специфічні крила «партії влади», разом з «розкольниками» покидає її, а відтак і парламентську фракцію НДП. Незважаючи навіть на те, що пройшов до ВР за її партійними списками. Цей колишній офіцер міліції — один з небагатьох правоохоронців, який зумів перебороти у собі «атавізми системи» і стати незашореним політиком-особистістю.

Після смерті депутата хтось пригадав розмови про те, що він був одним з претендентів на пост глави СБУ в разі відставки Леоніда Деркача. Одні знаючі люди сумніваються у вірогідності такої версії. Інші нагадують, що кандидатура О. Ємця на цю посаду справді розглядалася ще на зорі нашої незалежності, до того ж Олександр Іванович мав за плечима досвід роботи міністром, віце-прем'єр-міністром, радником Президента України.

Але про «підпогонне» минуле покійного та претензії на очолення силової структури я згадав недарма. Саме тоді, на початку дев'яностих років, з генерала-інтернаціоналіста радянського зразка виростав в українського політика і генерал-майор внутрішньої служби, посланець до парламенту від в. о. № 368 Харківської області **Василь Никифорович Санін** — також жертва ДТП.

Росіянин, народжений у Башкирії й одружений на уродженці тієї землі, жив і служив у Середній Азії, Казахстані, Прибалтиці, навчався у військово-політичній академії в Москві. Така «інтернаціональна» біографія не завадила цій розумній людині полюбити Україну і поважати її прагнення до суверенітету і незалежності, а не рубати націоналістів саперними лопатами чи давити гусеницями танків, як це робили люди у погонах у Вільнюсі та Тбілісі... А ще, на сором багатьом українцям-військовикам, генерал-депутат Санін уже тоді самотужки вчив українську мову, а в один з вирішальних моментів становлення нашої незалежності підійшов до мікрофона і сказав: «Невже я, росіянин, повинен умовляти українців, що на щоглі парламенту України має бути національний прапор...». Запам'яталася і гостра публікація депутата-генерала у «Київському віснику» з критикою на адресу Леоніда Кравчука «Я не упоминжував вас...».

Не хочу сказати, що за таке тоді карали наглою смертю. Тим паче парламентарія, генерала, і, зауважте, не звичайного військового, а високопосадовця внутрішніх військ. Тим паче що генерал Санін не «рвав на собі сорочку» у політичному екстазі, хоч сказати і вмів —як кожен армійський замполіт.

Якщо Василь Никифорович і видавався комусь занадто активним, то не словами. Працюючи у новоствореній парламентській Комісії з питань оборони й державної безпеки, депутат Санін був одним з найактивніших фахівців-військовиків, які по-своєму бачили майбутнє українського війська. І вже не було йому рівних у законодавчому обгрунтуванні створення на базі рідних внутрішніх військ республіканської (національної) гвардії України. Розповідають, що його чітку аргументовану доповідь з цього питання на закритому сесійному засіданні ВР колеги-депутати сприйняли оплесками.

Зрозуміло, що його бачили одним з найреальніших претендентів на командувача гвардією, а то й вище. Хтось міг цього дуже не хотіти, навіть за будь-яку ціну... Принаймні мені відомі причини загибелі генерала-депутата нехтувати не можна.

Як негоже скидати з терезів й інші насторожливі факти. Член парламентського Комітету з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією Анатолій Єрмак нагадує про сенсаційний рейд депутатів Київради, контролюючих органів по «золотому дну» столичного військторгу, оприлюднення у пресі виявлених схем руху вкрай дефіцитних товарів. У відповідному контексті були названі прізвища конкретних високопоставлених чинів внутрішніх військ — полковників і генералів, зчинився скандал. Так склалося, що на час появи у військовому господарстві рейдової бригади найстаршим начальником виявився демократичний генерал Санін, який не став чинити перешкод перевіряльникам. У ті «застійно-революційні» часи такі вчинки коштували дорого...

Із досьє «ГУ»

САНІН Василь Никифорович, 1938 р. н., росіянин, закінчив Військово-політичну академію у Москві. Обирався до ВР з посади заступника начальника внутрішніх військ МВС СРСР по Україні і Молдові. Народний депутат України від Жовтневого в/о № 368 Харківської області. Був членом парламентських комісій з питань правопорядку та боротьби із злочинністю та з питань оборони і національної безпеки.

У роковий день жовтня 1991 року Василь Никифорович кермував авто, у салоні якого були його рідні. На автотрасі неподалік райцентру Баришівка Київської області його машина не втрималася на дорозі. «У батька було зламано дванадцять ребер, розірвано печінку», —згадувала про пережите донька покійного Галина Кузьменко. Потерпілих доставили до райлікарні. Але життя Василя Саніна та його шестирічної онучки Ніни врятувати не змогли. «Тих баришівських лікарів мені і сьогодні моторошно згадувати, — казала тоді кореспонденту нашої газети донька покійного. — Ви знаєте, я ніяк не можу відігнати думку, що якби ми були в Києві, то і батько, і моя дочка залишилися б живими».

Слідство побачило причину аварії в тому, що генерал-депутат не справився з керуванням автомобіля. Не справився чому? Адже відомо, що Василь Никифорович мав міцне здоров'я, був по-військовому дисциплінований, а відтак несхильний нехтувати й правилами руху?.. Версія можливого теракту розвитку не мала. Незважаючи на свідчення Галини Кузьменко — безпосереднього очевидця трагедії, про загадкову «машину «Вольво», яка притискала нас до обочини і спричинила аварію...».

Із досьє «ГУ»

КОРНЕЛЮК Василь Миронович, 1956 р. н., українець. Закінчив Луцький педінститут за спеціальністю «учитель історії», навчався у Харківському юридичному інституті. На час виборів до Верховної Ради — представник Президента України у Ратнівському районі на Волині. Народний депутат від Старовижівського в/о №72, член постійної парламентської Комісії з питань державного будівництва.., член депутатської групи аграрників.

...Глупої ночі 8 жовтня (знову в жовтні!) 1995 року на трасі Рокитне —Ковель, неподалік села Вужиськ, автомобіль «Жигулі», за кермом якого перебував депутат-аграрій Василь Корнелюк, на шаленій швидкості врізався в автобус «ЛАЗ» місцевої агрофірми «Веснянка». Депутат загинув миттєво, важкі травми одержали пасажири автобуса, двоє померли в лікарні.

— Водій автобуса, який віз гостей з весілля, та усі без винятку пасажири-свідки розповідають, що зустрічне авто раптово зійшло на їхню смугу, — згадує в розмові з нашим власним кореспондентом Романом Жижарою тодішній в. о. начальника облуправління МВС Леонід Зубанов. —Щоб уникнути зіткнення, автобус узяв вправо, вискочив у поле, збивши кілька дерев. Але обидві машини уже зіткнулися...

Чому «Жигулі» вилетіли на зустрічну смугу — нашому кореспондентові пояснили у Ратнівському районному відділенні міліції так: Василь Миронович заснув за кермом, був стомлений, бо щойно повернувся з Луцька і виїхав уночі до Києва, аби на ранок бути в столиці...

Звідки така впевненість у тому, що водій заснув і що саме через втому? Адже те саме джерело повідомило нашому кореспондентові, що кримінальну справу не порушували, бо, мовляв, третій пункт статті 6 КПК «не бачить» у цьому сенсу «у... зв'язку зі смертю винної особи»...

Із досьє «ГУ»

ЄМЕЦЬ Олександр Іванович, українець, народився 1959 р. у Хмельницькій області, закінчив філософський факультет Національного університету ім. Т. Шевченка і Вищу школу МВС, працював в органах внутрішніх справ, очолював постійну Комісію ВР, Міністерство з питань національностей і міграції, був віце-прем'єр-міністром, радником Президента України. Народний депутат України трьох скликань (від Києва, Львівщини та за списками НДП). Був членом кількох партій, зокрема ПДВУ, НДП, останнім часом — заступник голови парламентської фракції партії «Реформ і порядок».

...«Мерседес-280Е», у салоні якого перебував народний депутат Олександр Ємець, увечері 28 січня цього року злетів у кювет траси Кіровоград — Запоріжжя і вдарився у дерево. Депутат, незважаючи на те, що сидів на задньому сидінні, отримав важкі переломи, черепно-мозкову травму і через годину помер у лікарні райцентру Апостолово. Водій Руслан Зайченко —помічник депутата — травмований не дуже.

Слідство триває, але у його висновках мало хто сумнівається. Ще не встигли прибрати місце трагедії, як попередній висновок слідства «просочився» у пресу: машина мчала з надзвичайною для наших доріг швидкістю — майже 260 км/год, водій дві доби не відпочивав...

Натомість у пресі з'явилася й інформація про дещо інші обставини ДТП під Апостолово, зокрема, начебто висококласний водій «Мерседеса» Р. Зайченко спочатку вказував, що рухалися вони зі швидкістю близько ста кілометрів, у тумані його засліпила зустрічна машина (запам'ятаймо цю обставину!).

... Злетів з траси й ударився в дерево і автомобіль, в якому перебували два народні депутати від Одеської області — **Михайло М'ясковський і Сергій Драгомарецький** та їхній знайомий М. Неїлко. Останні два миттєво загинули на місці, а Михайло М'ясковський помер від травм приблизно через дві з половиною години у Кривоозерській райлікарні. Автоаварія сталася близько 20-ї години 16 травня 1996 року на 1484-му кілометрі (Миколаївська область) автотраси Санкт-Петербург — Київ — Одеса.

Із досьє «ГУ»

ДРАГОМАРЕЦЬКИЙ Сергій Дмитрович, 1955 р. н., росіянин, член КПУ, закінчив Одеський інститут інженерів морського флоту, інженер-економіст, народний депутат України від Іллічівського в/о №295, був заступником голови постійної Комісії ВР з питань економічної політики та управління народним господарством, очолював парламентську Контрольну комісію з питань приватизації.

«Убили!» — перше, що спадало на думку зі звісткою про загибель цих двох дуже активних і сміливих депутатів з парламентської фракції комуністів. Так подумав не лише пересічний виборець, а й високий політик. До цієї версії схилялися вже наступного дня після трагедії на сесії ВР колеги загиблих. Недарма одразу, 17 травня, парламентом було створено Тимчасову слідчу комісію для розслідування обставин загибелі С. Драгомарецького і М. М'ясковського, котру очолив депутат з Одещини, начальник Одеського облуправління МВС Володимир Говорун (депутатська група «Аграрники України»).

Підозри були небезпідставні. На той час ліві сили, котрі на попередніх виборах отримали найбільше місць у парламенті, досить гостро поставили на такому високому державному рівні питання про «прихватизацію» державного майна України. Саме представник лівих Сергій Драгомарецький очолив Контрольну комісію ВР з питань приватизації і був одним із найнепримиренніших опонентів «тріумфального» процесу під умовною назвою «Було наше, стало моє». Достатньо згадати його викривальні виступи на сесіях ВР чи публікації у «Голосі України», «Вечірньому Києві», «Комуністі» з промовистими заголовками: «Панами» української приватизації», «Приватизація чи «малина», «Грабунок...», «Прихватизації» — зелена вулиця, приватизації — червоне світло»...

Цієї «вибухонебезпечної» теми не уникав і член парламентської Контрольної комісії з питань приватизації Михайло М'ясковський. А ще в оприлюдненому відкритому листі до Президента України запитував «Як нам далі жити...», а в черговій публікації прогнозував майбутнє нашої енергетичної політики: «Погасимо реактор — перейдемо на каганці».

Окрім того, обидва парламентарії-комуністи активно втручалися в одеський конфлікт, спричинений боротьбою за владні портфелі й «ласі шматки», що набирав обертів у ті часи. До речі, саме з цього приводу вони трагічного травневого вечора поспішали на Одещину.

Зрозуміло, що обидва народні обранці, зачіпаючи приватницькі інтереси «жирних котів», не могли не нажити собі «доброзичливців» з їхнього числа. Так само, як і з числа деяких високопосадовців української влади.

Обставини загибелі також були підозрілі: здійснюючи маневр обгону вантажної автомашини ГАЗ-4301, держномер 15-51 ІВА (з Івано-Франківської області), водій С. Драгомарецький виїхав на зустрічну смугу, якою рухалося авто ВАЗ-2108 (чи то ВАЗ-2109?). Уникаючи зіткнення, водій-депутат виїхав у напрямку свого руху на ліву обочину, і, не знижуючи швидкості, розминувся із зустрічним авто. Уже після цього скерував «Таврію» праворуч, пересік усю проїжджу частину дороги, виїхав на праву обочину, де не справився з кермом і врізався в дерево.

Парламентська слідча комісія, до якої входили переважно політичні однодумці загиблих депутатів, зверталася до голови СБУ В. Радченка з вимогою перевірити можливі обставини вчинення терористичного акту, і, незважаючи на певне несприйняття цієї версії правоохоронцями, таки домоглася її перевірки. Коли судити з даних правоохоронних органів, то політична активність загиблих депутатів, зокрема їх розвінчування «приватницьких смаків жирних котів» нікого «не зачепили за живе» так, що закортіло б з депутатами поквитатися. Принаймні МВС і СБУ повідомили, що заяв про погрози на адресу цих народних депутатів не надходило, нічого особливого з цього приводу не виявлено і в службовій документації та особистій переписці парламентаріїв. Не отримали конкретної інформації і від їхніх колег — народних депутатів, котрі висловлювали припущення про загибель внаслідок теракту.

Депутатська комісія вивчала матеріали слідства, чотири рази заслуховувала на своєму засіданні хід роботи слідчо-оперативної групи, домоглася проведення додаткових судово-медичної, а також комісійної технічної експертиз, здійснення низки слідчих і оперативних дій. Врешті-решт, парламентарії погодилися з рішенням старшого слідчого з особливо важливих справ УМВС у Миколаївській області підполковника О. Лобачова про закриття кримінальної справи. На тілі загиблих, як вказано в офіційних документах, не було нехарактерних для ДТП пошкоджень, в їхньому організмі не виявлено токсичних, наркотичних та інших сильнодіючих речовин, що могли б вплинути на стан депутатів і призвести до аварії.

Хоча й не обійшлося без деяких загадковостей. Судячи з довідки Тимчасової парламентської комісії, слідству так і не вдалося встановити отого самого зустрічного автомобіля (чи то «вісімки», чи то «дев'ятки»), з яким депутатській «Таврії» довелося розминатися «лоб у лоб» за мить до трагедії...

Доки залишатимуться подібні «білі плями» слідства, доти будуть і сумніви в істинних причинах ДТП. Тим паче коли знати, що загальною «білою плямою» для наших слідчих органів залишається дорожньо-транспортна пригода як прийом терористичного «мистецтва». Не пригадаю жодної кримінальної справи, порушеної правоохоронними органами за фактом ДТП, котра завершилася б однозначним висновком: скоєно теракт, навмисне вбивство, замасковане під випадкову аварію. Чи не тому лише сьогодні довідуємося про досить підозрілі обставини загибелі в дорозі першого секретаря білоруських комуністів Машерова, які не дають підстав виключати скоєння теракту спецслужбами.

Або пригадаймо свіжіші, ближчі за часом, факти —загадкову смерть у ДТП у січні 1998 року головбуха та водія Дніпропетровського ТОВ «Агропостачзбут», що діяло під крилом тодішнього прем'єр-міністра України і могло стати для нього зайвим доказом (див. «Голос України» від 28 квітня 2000 р.). Картина трагедії така сама: «Опель-Вектра» з'їхав у кювет, зіткнувся з деревом. Дніпропетровська міліція порушує справу і через два місяці закриває. Прокуратура скасовує це рішення, але через три тижні справу знову закривають, посилаючись на те, що покійний водій порушив правила дорожнього руху. Аж через два роки за наполяганням народних депутатів Генпрокуратура розпоряджається провести додаткове розслідування, адже з'ясовується, що «при розслідуванні не було проведено автотехнічної експертизи автомашини, у зв'язку з чим неможливо прийняти об'єктивне рішення»...

З такою «хваткою» слідчих ми ще довго списуватимемо можливі теракти на дорогах на ожеледицю, неуважність і втому водія, несправність авто. Та й окрім бажання чи небажання самих слідчо-оперативних працівників дошукуватися терористичних мотивів резонансних ДТП, не забуваймо і про брак елементарних навиків у цьому та належної науково-технічної експертної бази. Навіть до зубів озброєні найсучаснішою технікою і технологіями закордонні пінкертони досі не розгадали усіх таємниць сенсаційної загибелі в автокатастрофі принцеси Діани. Одні звертають увагу на виявлення в крові водія зловісного «Мерседеса» поряд з алкоголем двоокису вуглецю, інші натякають на можливий його зв'язок із спецслужбами, ще хтось свідчить про засліплення водія якимось потужним приладом... Чи готові наші правоохоронці докопуватися до таких деталей автоаварій?..

Під час нещодавнього з'ясування в одній з російських телепередач обставин загибелі першого секретаря ЦК компартії Білорусії було висловлено версію про можливе осліплення водія спеціальним лазерним пристроєм, який з'явився тоді у спецслужб. Присутні на телепередачі колишні працівники КДБ такої версії не заперечили. Після цього пригадуються свідчення про можливе засліплення водіїв, винних у ДТП, в яких загинули принцеса Діана та народний депутат О. Ємець. «Попереду мене на узбіччі, не заважаючи мені, чи то їхав, чи то стояв трактор Т-16. Я його проїхав і раптом побачив яскраве сонячне світло, що пробивалося крізь дерева, чи то сонячне світло відбивалося від зустрічного автомобіля, точно сказати не можу. Так само не можу сказати, що назустріч мені рухався автомобіль. Що сталося потім, я не пам'ятаю». Так після одужання пояснював слідству обставини автоаварії прес-секретар тодішнього глави уряду пан Михайло Голишев (ще одна жертва ДТП), який у липні 1997 року на автошляху Золотоноша — Дніпропетровськ потрапив на своєму «Опель-Омезі» в кювет, зіткнувся з деревом, зазнав ушкоджень, але залишився живий.

До речі, Генпрокуратура у відповіді на один із депутатських запитів повідомляє, що експерт не виявив в автомашині пана Голишева дефектів гальмівної системи та рульового управління, котрі могли спричинити відхилення напрямку руху. Водночас експерт заявив, що «визначити справність цих систем авто можливо лише після проведення ходових випробувань, а це неможливо через значні пошкодження кузова». Цікаво, а як без цих ходових випробувань з'ясовують істину в інших випадках, коли від авто залишаються «шматки металу» (випадки з О. Ємцем, В. Чорноволом)?

Тарас Чорновіл: «Мого батька вбили»

Із досьє «ГУ»

ЧОРНОВІЛ В'ячеслав Максимович, 1938 р. н., уродженець Черкаської області. Закінчив факультет журналістики Київського держуніверситету. Колишній в'язень сумління, переконаний антикомуніст, один з лідерів руху за незалежну українську державу, голова НРУ. Обирався головою Львівської обласної ради народних депутатів, народний депутат України ВР трьох скликань (від Шевченківського в/о №264 Львівської обл., Подільського в/о №357 Тернопільської обл., за списками НРУ), висувався кандидатом у Президенти України. Був членом парламентської Комісії з питань гласності та засобів масової інформації та Комітету ВР з питань культури та духовності.

Уночі 25 березня 1999 року на трасі Бориспіль —Золотоноша іномарка, у салоні якої, окрім водія, перебували лідер Руху В'ячеслав Чорновіл, його прес-секретар Дмитро Пономарчук, на великій швидкості врізався у завантажений зерном «КамАЗ» з причепом, що необачно розвертався. Лідер Руху і водій загинули на місці, прес-секретаря врятували бориспільські лікарі.

Як і в ситуації із загибеллю депутатів Драгомарецького і М'ясковського, уже з перших повідомлень про автокатастрофу багато хто дійшов миттєвого висновку: це — убивство. Серед сотень українських політиків В'ячеслав Максимович завжди був незручним не лише для відвертих опонентів, а й для будь-яких союзників. Багато хто з них справді не мав анінайменшого бажання ризикувати через оту не завжди прогнозовану, але край проукраїнську «чорноволівську» політику, особливо напередодні вирішальної битви за президентську булаву...

Пізніше Тарас Чорновіл — син В'ячеслава Максимовича, в газеті «Известия» висловиться з цього приводу куди вже відвертіше: «Загибель Чорновола була вигідна силовим структурам, президенту і деяким російським колам. Чорновіл заблокував у парламенті проект приватизації російськими фірмами українських транзитних газонафтових шляхів. Але цей план почав реалізовуватися після смерті батька».

Якщо не дійти такого висновку, то вже точно утвердитися у ньому Тарасу Чорноволу допоможуть вчинки двох чинів української спецслужби — записи майора Мельниченка й непереконливі оправдовування генерала Марчука. Нагадаю, що у плівці майора голосом, схожим на голос міністра внутрішніх справ, йдеться про підлеглий йому спецпідрозділ, в якого «ні моралі, нічого немає». А на відеокасеті генерала Марчука було записано, як стверджують народні обранці Єрмак, Омельченко, Олійник свідчення полковника міліції у масці про причетність до спецоперації зі знищення В'ячеслава Чорновола спецпідрозділу МВС.

Пояснення самого Євгена Марчука — другої після Президента особи у РНБО, безпосередньо відповідальної за безпеку й оборону, просто приголомшливі й малоправдоподібні. Сенсаційна касета якось зникла під час розформування його передвиборного штабу. А до того Марчук не скористався касетою, бо сумнівався у правдивості тверджень офіцера міліції. Євген Кирилович безуспішно намагається переконати і громадськість, і слідчу парламентську комісію в тому, що професійний розвідник Марчук втратив елементарні навики у поводженні з такими сенсаційними речами, а кандидат юридичних наук Марчук ще й забув (або не знав) норму КПК, за якою його дії можна кваліфікувати як приховування інформації про скоєний злочин.

«Ми в Русі створили власну слідчу комісію, до неї увійшли і «сискарі»-професіонали, — розповідав в уже згадуваному інтерв'ю «Известиям» Тарас Чорновіл. —Їхній висновок: це безумовно убивство, а не проста автокатастрофа. Використовувалася схема, аналогічна усуненню Машерова».

У пресі з'явилася інформація про те, що народний депутат Анатолій Єрмак на засіданні парламентської слідчої комісії назвав коло конкретних високопосадовців, запідозрених у вчиненні теракту проти Чорновола. Точніше, депутат, окрім інформації про «касету Марчука», про вказаний на касеті майора Мельниченка міліцейський підрозділ, в якого «ні моралі, нічого немає», послався на повідомлення в кулуарах ВР невідомої особи. Незабаром і сам міністр внутрішніх справ, і посадовець із загону спецпризначення МВС підполковник Ненаженко заперечили свою причетність до спецоперації проти лідера Руху.

Цікаво, що незадовго до заяв народних обранців Єрмака, Омельченка, Олійника їхній колега Геннадій Удовенко на засіданні парламентської тимчасової слідчої комісії повідомив про зустріч з людиною, котра сповістила про нібито підготовку замаху на життя В. Чорновола, і передав комісії листа цієї особи. У відповідь СБУ оперативно встановила, що ця особа уже повідомляла Службі безпеки... «інформацію явно абсурдного характеру», тому СБУ «не вважає, що ця людина дійсно могла повідомити Г. Удовенку щось суттєве».

Не могла особа повідомити «щось суттєве» і не повідомила — це ж різні речі! З'ясовується, що на той час СБУ не брала пояснень з цього приводу у самої особи — співбесідника Геннадія Удовенка громадянина Бабенка, бо останнього, як визнавала тоді Служба безпеки, Ленінський райвідділ міліції м. Севастополя розшукував за вчинення шахрайських дій.

І це не поодинокі підозри, якими ось уже скоро як два роки обростає справа Чорновола. Голова НРУ Геннадій Удовенко мусить спростовувати публічні «звинувачення» у тому, що його водій начебто був агентом спецслужб і що незадовго до трагедії було змінено порядок руху машини Чорновола і Удовенка. Підлеглий міністрові Кравченку генерал запевняє про відсутність у структурі МВС «кілерського» спецпідрозділу. Генерал СБУ —секретар РНБО ладен поставити під сумніви свою професійну розвідницьку підготовку, лишень би «відхреститися» від відеокасети із свідченнями міліцейського полковника про причетність до спецоперації зі знищення лідера Руху. Прокуратура зверхньо відмовчується на закиди в сесійній залі ВР про те, що слідчого у справі в найгарячіші часи розслідування навмисне відправили у кількамісячну відпустку з тим, щоб підвести водія-убивцю Куделю під президентський указ про амністію...

Після скандалу із «касетою Марчука» перший заступник Голови ВР Віктор Медведчук — керівник парламентської Тимчасової слідчої комісії зі з'ясування обставин загибелі В'ячеслава Чорновола, заявив спантеличеним журналістам, що його комісія і не припиняла свою діяльність. Якщо не припиняла — значить і її дорешти не переконали висновки офіційного прокурорського слідства у цій справі. Якщо продовжує роботу — то невже ця робота така мізерна, що Генпрокуратурі нічого брати її до уваги, аби поновити слідство у справі у зв'язку з новими обставинами?

Принаймні Генпрокуратура, незважаючи на напрацювання парламентської комісії, ані на неодноразові вимоги низки політичних партій — НРУ, «Собору», УНР поновити розслідування обставин загибелі лідера Руху стійко відповідає: справа слідством розслідувана сповна, причини автокатастрофи з'ясовано.

Схоже, що лише прокурорському відомству усе зрозуміле й очевидне у ситуації із загибеллю лідера Руху. А якщо запитання без відповіді у когось і залишаються — то «лише» у високих політиків і посадовців та пересічних громадян. Себто, у решти населення.

— Чи міг водій «КамАЗа» з напівпричепом, завантаженим зерном, розвертатися на шосе шириною 7 — 8 метрів (плюс 2 — 3 метри обочини), не глянувши у дзеркало заднього виду? — запитує в листі до редакції водій з двадцятирічним стажем і тут же відповідає: «Думаю, що він подивився у дзеркало, але рішення про розворот прийняв не сам, а за порадою одного чи двох супутників, що сиділи разом з ним у кабіні. Чи не були ці два пасажири спеціально підісланими людьми?». Чи міг бути встановлений у машині Чорновола передавач високочастотних коливань розміром з колорадського жука або його роль міг виконувати той самий стільниковий телефон? Чи не міг у кишені пасажира «КамАЗа» опинитися пристрій, що вказував швидкість наближення машини Чорновола і відстань до неї? І, нарешті, чи міг будь-який працівник міліції домагатися прийняття слідством іншої версії автокатастрофи після однозначної заяви міністра Кравченка на місці події: це — ДТП?

Наш читач сам відповідає на поставлені запитання — ці відповіді протилежні думці і міністра, і офіційного слідства, але також ствердні. І буде й надалі так: у кожній загибелі у ДТП відомого політика ми підозрюватимемо «чиюсь руку», а на кожну «білу пляму» в офіційному слідстві шукатимемо свої ствердні відповіді. Бо ми, «решта населення» — платники податків, маємо право запитувати з правоохоронних органів, а вони відмовчуватися права не мають. Скажете, згущую фарби? Тоді назвіть хоч одне розкриття скоєних проти відомих політиків замовницьких убивств —з повідомленням прізвищ замовників і виконавців. Утім, про «Смерті на льоту: від куль кілерів» — наступне журналістське розслідування.

Анатолій БЕНЬ.

«Якби всіх нас вчергове не купили, ми б Вас, маман, їй-бо не продали б»

Покажемо, використовуючи результати досліджень відомого фахівця в галузі інфляції В. Найдьонова та інших, що конкретні позитивні зрушення в економіці і гальмування зубожіння широких верств населення в 2000 році — це наслідок насамперед відступу уряду Ющенка від догм монетаристської політики.

Як відомо, після міжнародної фінансової кризи кінця 1998 — початку 1999 року економічна ситуація в Україні повільно, але невпинно почала мінятися на краще. Правильні і вчасні дії колишнього голови Національного банку України В. Ющенка щодо девальвації гривні дещо поліпшили умови експорту (здешевлено експорт для зарубіжних покупців) і пригальмували імпорт (через збільшення доларових цін щодо гривневих). Все це дало поштовх для пожвавлення власного виробництва.

Певне значення мав економічний експеримент в гірничо-металургійному комплексі. З ініціативи народних депутатів (зокрема В. Гурова) Верховна Рада України прийняла відповідний закон, який дав змогу реструктурувати борги і дещо знизити податковий тиск.

Позитивну роль відіграли закони, ініційовані народними депутатами та урядом щодо хоч не значного, але помітного тарифного захисту внутрішнього ринку. Після 1998 року середньостатистична ставка ввізного мита була збільшена з 4,16 до 6 відсотків. У 1999 році вперше чистий експорт став позитивним, тобто сума імпорту була нижча за суму експорту. Як наслідок країна отримала позитивний торговий і платіжний баланс.

Зазначимо, що перелічені заходи суперечили меморандуму МВФ.

Певний позитивний наслідок для промисловості в цілому, але негативний для паливно-енергетичного комплексу мали популістські заходи перед виборами Президента України, коли діяв нелегальний мораторій на відключення підприємств від енергоживлення.

Ненароком наприкінці 1999 року відбулися позитивні зміни в фінансовій політиці. У період передвиборної президентської кампанії спішно погашали заборгованості з пенсій і зарплат працівникам бюджетної сфери. Заборгованість була зменшена на 1,5 млрд. грн. Загалом грошова маса збільшилася 1999 року на 41 відсоток.

За рік кредити комерційних банків зросли на 33,1 відсотка у промисловість і на 50,9 — суб'єктам підприємництва. Товарообіг з лютого 1999-го зріс на 73,8 відсотка, а доходи населення майже подвоїлися — на 80,5.

Отже, очевидні позитивні зрушення в монетарній ситуації — відступ від зашкарублих догм монетаристської політики. Все це разом дало позитивний імпульс, що пожвавив промисловість. Позитивна динаміка зберігалася протягом усього 2000 року. Вона була несподіваною навіть для Президента України. Завдання тепер полягає в тому, щоб створити умови, аби пожвавлення перейшло у стале економічне зростання. Тут не досить відступити від хибної монетаристської політики, важливо правильно і вчасно застосувати положення інших теорій, що ведуть до прогресивного розвитку.

Потрібно врахувати, що економічне зростання в Україні вигідне широким верствам населення, але не вигідне кримінальним олігархам, які сьогодні мають великий вплив у суспільстві, на Президента України, на всі гілки і структури влади. Їх головне завдання — відправити під будь-яким приводом у відставку весь уряд Ющенка. На початку 2001 року вони переконали Президента України, і щодо Юлії Тимошенко він прийняв рішення на їх користь, звільнив Ю. Тимошенко з уряду і на їх велику радість не заперечував проти рекомендації Генеральному прокурору М. Потебеньку заарештувати Ю. Тимошенко за будь-яких обставин навіть без підстав!

Зауважимо, що пожвавлення й економічне зростання — це зовсім різні фази економічного розвитку. Пожвавлення характеризує пробудження виробництва, появу попиту. Як цвіт дерева приманює комах, аби його запилювали, так і виробництво починає притягувати капіталовкладення, щоб наростити обсяги виробництва нової конкурентоспроможної продукції. Уже в перший половині 2000 року інвестиції в основний капітал зросли, порівняно з першим кварталом 1999-го, на 26 відсотків.

Разом з тим почала зростати інфляція, а також підвищуватися ціни. Зокрема, з липня по жовтень 1999 року ціни на метал збільшилися в 3 рази, на нержавіючу сталь та бронзу — в 2, верстати і обладнання — в 2—2,5. Незважаючи на це, зріс збут і покращилася кон'юнктура. Отже, зростання можливе і під час інфляції. Проте уряд недостатньо уваги приділяв зменшенню боргів між підприємствами.

«Твердокамінні» прибічники монетаристської економічної політики знову стали стверджувати, що зростання інфляції — це зростання грошової маси. Але причина зовсім не у цьому — спрацювала сукупність чинників.

■ **По-перше:** збільшення Мінекономіки, на вимогу МВФ, плати за послуги на транспорті, підвищення цін на продукти харчування у зв'язку з дефіцитом зерна, подорожчання ліків у зв'язку із введенням ПДВ тощо.

■ **По-друге:** конкуренція, яка сприяла тому, що вигідніше стало продавати метал за кордон.

■ **По-третє:** не завжди обгрунтовані дії уряду в боротьбі з податковими пільгами. Зокрема, було відмінено пільгові ставки ПДВ на електроенергію, вугілля, імпортний газ, продаж м'яса і молока на переробку, ліки. Це спонукало підвищити тарифи на транспорті, на комунальні послуги, енергоємну продукцію (метал насамперед), продукти харчування тощо.

За першу половину 2000 року ціни на продукти харчування підвищилися на 19,4 відсотка, платні послуги — на 27,2, непродовольчі товари — 5,1.

■ **По-четверте:** причиною зростання інфляції стало подальше зростання взаємних заборгованостей між суб'єктами господарювання.

■ **По-п'яте:** у другій половині 2000 року відбулося підвищення цін на світовому ринку на нафту, що збільшило імпортну інфляцію.

Ціни зростають, а уряд за цим пасивно спостерігає. Стримати їх стисканням грошової маси — це знову падіння у прірву. Це дуже небезпечно, бо може придушити те незначне пожвавлення виробництва, що розпочалося за уряду Ющенка за активної участі Ю. Тимошенко.

Разом з тим уряд, завдячуючи винятково правильним крокам віце-прем'єр-міністра Ю. Тимошенко в ПЕК, розпочав послідовну боротьбу із тіньовою економікою. Внаслідок відповідних змін до закону про електроенергетику було впорядковано платежі на енергоринку. За 2000 рік вони зросли у грошовій формі в 10 разів. Ю. Тимошенко вилучила у кримінальних олігархів майже 9 млрд. грн. для потреб народного господарства України. Це дало змогу уряду значною мірою погасити борги у зарплатах, пенсіях, стипендіях. Зарплату грішми почали одержувати шахтарі, енергетики. Навіть у селах люди отримали пенсії. Це позитивний приклад збільшення монетизації без нарощування інфляційної напруженості.

Але вже в січні, коли звільнили Ю. Тимошенко, надходження платежів грішми за електроенергетику зменшилися вдвічі, що зразу викликало напруження в ПЕК.

Позитивний наслідок мали кроки уряду з кредитування агропромислового комплексу: виділення 250 млн. грн. із бюджету комерційним банкам для часткового зменшення відсоткових ставок для сільськогосподарських товаровиробників. Агропромисловий комплекс одержав підтримку і з боку парламенту, який прийняв відповідні закони про реструктуризацію боргів.

Правильними, з точки зору економічної науки, були кроки уряду, за пропозицією Ю. Тимошенко, зі зменшення кількості і ролі посередників, збільшення прозорості операцій в ПЕК, що зменшило вплив хаосу ринкового фундаменталізму, підвищило вплив державного регулювання в економіці.

Ще одним позитивним кроком Верховної Ради України для підсилення протекціонізму є прийняття в Законі «Про державний бюджет України на 2001 рік», за пропозицією фракції «Батьківщина», статті 68, яка з метою захисту вітчизняного товаровиробника впорядковує закупівлю за бюджетні кошти товарів для державних потреб.

Протекціоністською є й стаття 70 в законі про бюджет, якою списуються штрафні санкції з підприємств усіх галузей ПЕК, які теж запропоновані за участю народних депутатів фракції «Батьківщина» і які вдалося провести лише завдячуючи наполегливості Ю. Тимошенко.

На жаль, урядові ще не вдалося повністю звільнитися від тиску МВФ, що категорично виступає проти протекціоністських заходів із захисту внутрішнього ринку, зате наполягає на сприянні політиці лібералізації зовнішньоекономічної діяльності.

Наприклад, маючи намір лише приєднатися в майбутньому до угод ГААТ/СОТ, деякі непатріотично налаштовані чиновники Мінекономіки подекуди вже сьогодні рекомендують Президенту України накладати вето на протекціоністські закони, що не відповідають цим угодам. Не усвідомлюючи, що передчасне приєднання до цих угод або передчасна орієнтація на їх умови, коли в Україні ще немає конкурентоспроможного виробництва, — це крок, який назавжди може закрити двері до вступу України у ЄС як рівноправного партнера.

Найактуальнішою залишається проблема обсягів кредитування реального сектору економіки, а також проблема величини процентних ставок. 40—45-відсоткові процентні ставки 2000 року — це не чинник економічного зростання.

Нагадаємо, що коли США виходили із кризи, то процентні ставки були такі: 1934 рік — 0, 1935—1940 роки —0,6, 1941, 1942 роки — 0,8, а дефіцит бюджету в 1943 році становив 35 відсотків до ВВП.

Таким чином, порятунок України — в подальшому відступі уряду В. Ющенка від догм монетаристської політики і переході до реформ, які мали б під собою наукове обгрунтування і ввібрали б у себе найкращий світовий досвід. Але чи вдасться це зробити уряду, коли вплив на нього кримінальних олігархів, зокрема їх фракцій у Верховній Раді, зростає і реалізується через ідею створення коаліційного уряду?

Для переходу до стану економічного зростання уряд мав би зробити такі кроки:

1) повністю відмовитися від послуг іноземних експертів і радників, а обіпертися на розробки власної економічної науки з урахуванням кращих досягнень світової економічної науки, враховуючи агресивність і необ'єктивність прибічників ринкового фундаменталізму;

2) зосередити увагу на виконанні науково обгрунтованих умов економічного зростання, відмовитися тимчасово від політики лібералізації зовнішньоекономічної діяльності і, приділивши належну увагу політиці протекціонізму та національних інтересів, якомога повніше стримувати імпорт; вистояти і протиставити тиску кримінальних олігархів свою стратегію в кадрових питаннях;

3) довести нинішній відступ від догм монетаристської теорії, позитивні зрушення, здійснені Ю. Тимошенко, до засвоєння положень і опори на сукупність економічних теорій, які забезпечили б перехід України на третій шлях стратегічного розвитку, який веде до кола технологічно розвинених держав;

4) мати на увазі, що прибічники ринкового фундаменталізму в Україні — це впливові кримінальні олігархи, які мають істотний вплив на Президента України і які можуть навіть отримувати підтримку МВФ, СБ та інших впливових міжнародних організацій;

5) у стосунках із представниками Заходу враховувати подвійну мораль Заходу. Західні країни ніколи не жили і не виходили з кризи за тими рецептами, які нам рекомендують.

Доцільність, можливо, короткотермінового, але вчасного протекціонізму визнають усі серйозні, справжні вчені і політики розвинених країн. Саме тепер настав час, коли всі прогресивні сили мають об'єднатися навколо партії «Батьківщина» (лідер Ю. Тимошенко) в боротьбі проти найбільшої загрози державності і нації — кримінальних олігархів, не підтримуючи на виборах їх партії і блоки, що називають себе центристськими і нібито об'єднуються для підтримки Президента, а насправді дбають про свої фінансові інтереси, купуючи все підряд: і ЗМІ, і молодіжні організації, і ветеранські.

Як влучно сказав відомий поет-патріот Б. Олійник, вони у ставленні до матері-вітчизни діють за принципом: «Якби всіх нас вчергове не купили, ми б Вас, маман, їй-бо не продали б».

Михайло ПАВЛОВСЬКИЙ,
народний депутат України.

Столичне життя

101 мільйон розписали до гривні

Таку суму на реалізацію програми «Турбота-2001» надала Київрада. Гроші великі, якщо порівняти з адресною соціальною допомогою в Україні, на яку заплановано всього 200 млн. грн.

«Це стало можливо, — сказав на засіданні Київського пресклубу заступник глави міськдержадміністрації Валерій Бідний, — завдяки тому, що з кожним роком можливості столичного бюджету стають дедалі потужнішими». Для прикладу, бюджет міста за два місяці нинішнього року перевиконано на 130 тис. грн. Непогані перспективи і на березень.

Щоб частина грошей не пішла в «пісок», держадміністрація розписала витрати аж до гривні. Зокрема, на адресну допомогу інвалідам, багатодітним сім'ям, дітям-сиротам та 100-літнім надається 12 мільйонів 632 тис. гривень, на придбання і встановлення плит, газових колонок та лічильників для малозабезпечених киян — 5 млн. 400 тис. грн., для здешевлення вартості виробництва хліба —10 млн. гривень, на одноразову матеріальну допомогу ветеранам війни, інвалідам, пенсіонерам, малозабезпеченим сім'ям з дітьми та відзначення Дня Перемоги, Дня матері, Міжнародного дня сім'ї, Дня людини похилого віку, Міжнародного дня інвалідів та інших свят — 36 млн. 118 тис. грн.

Анатолій КАРАСЬ.

Серце, віддане людям

Пам'ять

Встановлено імена 179 тисяч воїнів, яких вважали пропалими безвісти, більше 7 тисяч киян, знищених фашистами у Бабиному Яру, понад 80 тисяч загиблих під час оборони і визволення Києва, більше 169 тисяч замучених фашистами в концтаборах. Під час розкопок місць колишніх битв знайдено останки майже 27 000 воїнів, які перезахоронено потім з належними військовими почестями. За знайденими при розкопках медальйонами встановлено імена понад 1900 воїнів.

Усе це — результат багаторічної подвижницької і безкорисливої пошуково-дослідницької праці тисяч ентузіастів-добровольців країни. Нині вони об'єднані в Українському фонді пошуку «Пам'ять», створеному на початку 1999 року. Очолює фонд Михайло Крисько.

Про багатьох з цих невтомних і благородних пошуковців-дослідників, їхній доробок розповідається у книзі «Серце, віддане людям». Книга під редакцією Георгія Ясева нещодавно побачила світ у виробничо-видавничому підприємстві «Компас».

Сподіваюся, що приклад самовідданої патріотичної праці героїв цієї книги зацікавить і захопить небайдужу молодь. Тож і вона прилучиться до пошуково-дослідницької діяльності досвідчених пошуковців і поповнить лави фонду «Пам'ять». А згодом продовжить їхню самовіддану і безцінну працю. Бо ніхто з тих, хто загинув у роки тієї страшної війни, не повинен бути забутим. Це наш святий обов'язок.

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

Рогаті голови — на плаху?

А тим часом уся Європа кинулася на боротьбу з іншою хворобою, що вражає корів, — ящуром. Щоб запобігти зараженню, дезінфікують колеса машин.

Фото АП.

Саме так. У Європі буде знищено понад мільйон голів великої рогатої худоби, в Німеччині — 400 тисяч. Таку кількість корів та биків визнано такими, що заражені губчастим енцефалітом.

Знищити не складно, але з цим заходом ніяк не можуть погодитися ті, хто їх вирощував і мало не називав їх на ім'я. Крім того, попереджають фахівці, це спричинить кризу на ринку яловичини. Адже на знищення такої кількості тварин, наприклад, у Німеччині доведеться витратити майже 2 млрд. марок. А як оцінити невдоволення фермерів, яких не задовольняє жоден із планованих урядом заходів? Суми збитків, яких внаслідок цієї акції зазнають дрібні і середні підприємці, не називають.

За справу взявся Європейський союз. Єврокомісія запропонувала програму із закупівлі у фермерів тварин, старших за 30-місячний вік, коли вже можна виявити небезпечний вірус. Якщо тварини, з'ясується, хворі, їх буде знищено. А коли вірус не знайдуть, то яловичину складуватимуть, з тим щоб пізніше її можна було продати. ЄС надає на такі цілі 70% коштів, решту мають доплатити країни-учасниці. Програму підтримали Велика Британія, Бельгія, Люксембург, Фінляндія та деякі інші країни. Багато хто утримався, деякі взагалі не голосували. На подив партнерів, програму не підтримав німецький уряд. Проте така кількість тих, хто проголосував «за», дає Єврокомісії право в липні розпочати реалізацію програми. Це означає, що й ті, хто погодився, і ті, хто не підтримав її, мають брати участь у співфінансуванні проекту. Що спричинило невдоволення країн-учасниць. Деякі з них навіть подали позови до Європейського суду, звинувачуючи Єврокомісію в тому, що вона перевищила свої повноваження.

Проте якщо рішення буде ухвалено, то країни-учасниці все-таки матимуть вибір: вони або знищують усю яловичину, або продають м'ясо здорових тварин. Можна не сумніватися, який вибір зроблять господарі яловичини. Наприклад, попри відмову німецького уряду брати участь у програмі, міністр міністерства захисту прав споживачів Рената Кюнаст заявила, що скориться вимогам Європейського союзу. Для неї це — найліпший вихід, адже з'являється добра нагода задовольнити фермерів, які рішуче виступають проти знищення тварин. Щоправда, тут, як у палиці, два кінці: складування і зберігання такої кількості м'яса потребуватиме не менших витрат, ніж його знищення. Але є надія й дуже реальна, що м'ясо все-таки куплять. І навіть уже купили. Московський мер Юрій Лужков під час свого візиту до Мюнхена висловив готовність придбати для білокам'яної 100 тисяч тонн баварської яловичини. Однак саме в Баварії виявлено найбільшу кількість захворювання тварин на вірус BSF. Та й нехай. Але ж кордони в нас прозорі. Хто може гарантувати не реекспорт цього м'яса?

Однак Німеччину непокоїть зовсім інша проблема в цій справі: як би не продешевити. Тому тепер виробляють рішення, що заборонять продаж забитих у підозрі на вірус тварин за цінами, дешевшими за ринкові.

А самі німці вважають за краще яловичину не вживати. Принаймні, як засвідчило останнє опитування громадської думки, 60% громадян Німеччини вилучили її зі свого меню.

Валентина ПИСАНСЬКА.

Франкфурт-на-Майні.

Хто, як не Президент?

Світ про Україну

(Початок на 1-й стор.).

Примітно, розмірковує «Німецька хвиля», що зустріч Леоніда Кучми і Александра Кваснєвського проходила не в столиці Польщі, а в містечку Казімеж-Дольни. У Варшаві, йдеться в коментарі, Кучму чекали б демонстрації протесту. Однак таких картинок по телевізору він бачити не хотів. А в провінційному Казімежі-Дольному Кучма сам вирішував, що писати українській пресі і що показувати телебаченню.

Німецька «Зюддойче цайтунг» вважає: «Хоча ситуація в Україні лише віддалено нагадує білоруський варіант, тенденція та сама. Коли півтора року тому Кучму переобрали на посаду Президента, в своїй передвиборній програмі він обіцяв демократизацію і зближення з ЄС. А сьогодні тисячі його тогочасних виборців вийшли на вулиці на знак протесту. Однак досі опозиція змогла залучити під свої знамена лише незначну частину населення». Щодо зовнішньополітичних перспектив України, то газета пише: Леонід Кучма «і сам не вірить у майбутню незалежність України і хоче врятувати для країни — або, може бути, тільки для свого оточення — те, що ще можна врятувати, вступивши в новий союз із Москвою».

Київський корт російського Вімблдона

«Ми дивимося в майбутнє нашої роботи в Україні з оптимізмом»

У незапам'ятні радянські часи Київський міський молочний завод № 3 (КММЗ) був одним із лідерів української молочної промисловості. Минули ті роки, коли йому належало до 70 відсотків молочного ринку Києва. Нині керівництво заводу вирішило, що доки від підприємства не залишилася сама тільки сумна посмішка чеширського кота, треба знайти сильного стратегічного інвестора. З такою пропозицією КММЗ і звернувся до російської компанії «Вімм-Білль-Данн» (ВБД). Переговорний процес тривав близько трьох років, і в липні минулого року «Вімм-Білль-Данн» придбав більш як 60 відсотків акцій заводу.

«Ми прийшли до Києва не як «тимчасові», а як компанія, що має намір серйозно працювати на ринку молочної продукції», — заявив у Москві на зустрічі з представниками ЗМІ України президент компанії Володимир Щербак. «Ми разом з фахівцями заводу створюємо програму з модернізації та переозброєння виробництва, — наголосив Володимир Миколайович. — І розраховуємо, що підприємство працюватиме значно краще: розшириться обсяг закупівель і переробки молока, буде істотно збільшено обсяг виробництва молочної продукції. Уже цього року обсяги закупівель та переробки молока з 80 тонн на добу зростуть утричі. Крім того, ВБД сподівається розширити вдвічі асортимент та істотно поліпшити якість продукції».

Водночас з розвитком виробництва молочної продукції, з огляду на той досвід, що його має ВБД, у Києві розвиватиметься і виробництво соків: «Щодо випуску соків, то ми все організовуватимемо заново. Робитимемо революцію». ВБД розраховує, що цього року вдасться збільшити обсяг виробництва соків, розширити асортимент з урахуванням усіх категорій споживачів.

Київський міськмолзавод може переробляти 900 тонн молока щодоби. На момент, коли він віддав себе в руки ВБД, підприємство було завантажено лише на 10 відсотків і контролювало менш як 20 відсотків київського молочного ринку. Балансова вартість заводу, за даними ФДМ України, оцінювалася в 14 млн. дол. США. Для купівлі українського підприємства група ВБД залучила як посередника і кредитора Альфа-банк. Загальну суму обордки оцінено експертами у 5—8 млн. дол. США. А інвестиційні потреби заводу — у 5—6 млн. дол. США.

Вибір інвестора було зроблено досить вдало. Адже оборот «Вімм-Білль-Данна» за 1999 рік становив понад 400 млн. дол. Сьогодні компанія займає третину російського ринку соків і майже 30% ринку стерилізованого молока. «Ми — під лупою в Антимонопольного комітету», — сумно жартують у компанії. Від іміджу виробника соків з «іноземною» назвою (в 1992-му покупець ганявся тільки за імпортом) ВБД плавно перейшов до позиціонування себе як великого саме російського виробника (не секрет, що нині імпортних продуктів харчування з багатьох причин уникають). ВБД належать соки «J-7», «Любимый сад», молпродукти «Домик в деревне», «Милая Мила», «Чудо», широко представлені в київських супермаркетах.

Але є й новинки. Деякі з них ще не куштували навіть самі москвичі. Ці новинки українським журналістам демонстрували на флагмані ВБД — Ліанозовському комбінаті (колись саме з нього починався нині могутній ВБД). Приміром, молоко зі смаком... кока-коли. А останній писк ВБД — «Мажитель», коктейль із соку та молока. Оригінальний смак, треба сказати. На ідею об'єднати два, на перший погляд, несумісні продукти, мабуть, наштовхнуло їх паралельне виробництво. Поки що в Києві такі штучки не випускатимуть. Обмежаться перевіреним, ходовим і порівняно недорогим товаром. Уже тепер на наших прилавках можна побачити продукцію київського «Вімм-Білль-Данна» — молоко «Слов'яночка».

Придбання заводу в Києві дасть змогу ВБД істотно посилити свої позиції в Україні. Цього не заперечували в Москві, між іншим, пояснюючи, що один завод погоди не робить.

Основні конкуренти КММЗ у Києві — комбінат «Галактон» (60% ринку) і «Пармалат-Україна» (близько 10%) —також вважають, що з приходом ВБД ситуація на ринку навряд чи різко зміниться. До речі, свого часу нинішні конкуренти КММЗ розглядали можливість його купівлі, але відмовилися. Їм він видався нерентабельним.

На моє запитання про міру ризику для російського інвестора в Україні президент ВБД Володимир Щербак відповів, що, попри деякі політико-економічні причини на кшталт неврегульованих українських боргів за газ, неприйняття російського капіталу через старі образи та погрози міфічної кабали, «ми дивимося в майбутнє нашої роботи в Україні з оптимізмом. Не бачимо для себе ризику, бо є власниками».

... Я запитала у начальника департаменту у зв'язках з громадськістю Юлії Бєлової, звідки взялася у компанії зі 100-відсотковим російським капіталом така дивна назва. «Гадаю, хтось із засновників — шанувальник великого тенісу. Він, скажемо так, пожартував, переіначивши назву знаменитого Вімблдона».

Яна СТАДІЛЬНА.

Москва — Київ.

Хроніка. Факти. Події

■ Київ

Позачерговий розгляд

Бюро Парламентської асамблеї Ради Європи ухвалило рішення про позачергове винесення на весняну сесію асамблеї 23—27 квітня в Страсбурзі питання про виконання Україною зобов'язань, узятих під час вступу до РЄ. Про це повідомив перший заступник керівника постійної делегації України в ПАРЄ Анатолій Раханський. Таке рішення прийнято за наполяганням моніторингового комітету ПАРЄ, який мотивував його незадовільними темпами розслідування обставин загибелі незалежного журналіста Георгія Гонгадзе та сутичкою сил опозиції з правоохоронними органами 9 березня в Києві.

■ Ер-Ріяд

Заперечує тероризм

«Саудівське королівство заперечує тероризм у будь-яких його формах, а надто — викрадення літаків», — сказано в заяві глави МЗС Саудівської Аравії принца Наїфа ібн Абдель Азіза аль Сауда з приводу недавнього інциденту з російським Ту-154. У відповідь на російську вимогу видати злочинців, керівник саудівського МЗС сказав, що цю проблему буде врегульовано «дипломатичними каналами».

■ Ель-Кувейт

Згодні на скасування санкцій

Кувейт згодний з тим, що «потрібно скасувати міжнародні санкції проти Іраку». Про це заявив заступник міністра закордонних справ Кувейту Сабах аль Ахмед. Він наголосив: висловлювання про те, що його країна незмінно виступає проти зняття санкцій, «не відповідають істині».

■ Кабул

Є відеопідтвердження

Телекомпанія Сі-ен-ен уперше показала відеокадри зруйнованих статуй Будди в Баміані. Кадри передав телекомпанії анонімний свідок вандалізму. Можливо, вже в середу журналісти отримають офіційний дозвіл на зйомку зруйнованих статуй.

■ Нью-Йорк

Небезпечні для журналістів

Найнебезпечнішими для роботи журналістів у 2000 році виявилися три країни — Колумбія, Сьєрра-Леоне і Росія. Про це йдеться в представленій у Нью-Йорку доповіді Комітету із захисту журналістів. Загалом торік було вбито 24 журналісти. До чорного списку країн входять також Бангладеш, Філіппіни, Іспанія, Бразилія, Уругвай, Гватемала, Гаїті, Індія, Мозамбік, Пакистан, Україна, Шрі-Ланка та Сомалі.

■ Тетово

Війна в Македонії — наслідок провалу місії Заходу в Косово

У македонському місті Тетово, де впродовж тижня відбуваються інтенсивні сутички сил безпеки та албанських екстремістів, у неділю ввечері запроваджено комендантську годину. Цього заходу вжито після того, як перестрілки на підступах до міста напередодні перемістилися на вулиці Тетово. Македонський прем'єр Любчо Георгієвський звинуватив у дестабілізації обстановки в Македонії країни Заходу, які вважають причиною нинішньої кризи суперечності між македонцями та албанцями. Останні, за різними даними, становлять від чверті до третини населення республіки. «Насправді йдеться про агресію, що поширюється з Косово, чому ми маємо докази», — заявив Л. Георгієвський журналістам. Отож, за словами прем'єра, міжнародна спільнота має визнати неуспіх своєї місії у Косово і переглянути свою роль у врегулюванні ситуації у регіоні.

На знімку АП: *німецькі миротворці.*

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

До уваги акціонерів ВАТ «АТП-13002»

Повідомляємо, що загальні збори акціонерів відбудуться 4 травня 2001 р. о 14.00 за адресою: м. Київ, вул. М. Грінченко, 18.

Реєстрація учасників зборів проводиться з 9.00 до 13.00.

Порядок денний:

1. Звіт голови правління про результати фінансово-господарської діяльності товариства за 2000 рік та основні напрями роботи в 2001 році.
2. Звіт ревізійної комісії про результати діяльності ВАТ за 2000 рік.
3. Затвердження річного звіту та балансу товариства.
4. Затвердження розподілу прибутку товариства за звітний період та план розподілу прибутку на 2001 рік.
5. Звіт голови Спостережної ради, та затвердження рішень правління і Спостережної ради.

Для участі у зборах необхідно мати паспорт, або довіреність на представництво фізичних або юридичних осіб.

Довідки за телефоном: 269-60-84.

Правління ВАТ.

У зв'язку із ліквідацією Закритого акціонерного товариства **«Райдінет»** (код ЄДРПОУ 20058734), згідно рішення загальних зборів засновників ЗАТ «Райдінет»(протокол № 15 від 01.03.2001 р.) приймаються заяви кредиторів ЗАТ «Райдінет» у терміни з 20.03.2001 р. по 20.04.2001 р., розрахунки проводяться у терміни з 25.04.2001 р. по 25.05.2001 р. за адресою: 01010, м. Київ, вул. Московська, буд.7, кім.25.

Арбітражним судом Рівненської області (33023, м. Рівне, вул. Відінська, 10) порушено справу № 3Б/4-Б-1 про банкрутство Акціонерного товариства закритого типу «АІСС» (33028, м. Рівне, вул. Сагайдачного, 2, п/р 2600422000045 у філії АКБ «Правекс-Банк» м. Рівне, МФО 333658, код 21094991).

Розпорядником майна АТЗТ «АІСС» призначено арбітражного керуючого Франка Олега Павловича ліцензія № 042 (м. Рівне, вул. Драгоманова, 27).

Майнові вимоги кредиторів, а також пропозиції санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Постановою Арбітражного суду м. Києва № 24/156-б від 12.03.2001 р. товариство з обмеженою відповідальністю «Алама» (03067, м. Київ, вул. Гарматна, 29, р/р 26005084201 у АКБ «Інтеграл» м. Києва, МФО 320735, код ЄДРПОУ 30310228) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначено Ламонову О. М. (ліц. № 000219, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 70, оф. 2, тел:234-96-89)

Претензії кредиторів приймаються протягом 1 місяця з дня публікації оголошення.

Арбітражним судом Львівської області порушено справу про банкрутство за заявами ДПІ Львівської області до:

1. ДП завод «Буддеталь» (82400, м. Стрий, вул. Промислова,5), р/р 26007450876001 в Стрийському ТОВ ЛОД АКБ «Україна», справа № 7/285 — 7/255.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого, ліцензованого спеціаліста Сидорак О. О. (ліцензія № 00014769).

Арбітражний суд Львівської області приймає заяви кредиторів та санаторів протягом місяця з дня публікації цього оголошення за адресою: 79010, м. Львів, вул. Личаківська,81.

Постановою Арбітражного суду м. Києва № 24/158-б від 12.03.2001 р. товариство з обмеженою відповідальністю «СШМІФ» (03001, м. Київ, вул. Хрещатик, 24, р/р 260090404401 у АКБ «Інтеграл» м. Києва, МФО 320735, код ЄДРПОУ 25285506) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначено Худобенко В. А.

Претензії кредиторів приймаються протягом 1 місяця з дня публікації оголошення.

Арбітражним судом м. Києва (01030, м. Київ-30, вул. Б. Хмельницького, 44-б) порушено справи:

№ 15/109-б про банкрутство ТОВ «С-Проба», м. Київ, вул. Панча,3, кв.85, рахунок 26005000238001 в АКБ «Надра», МФО 320973, код 25405005

та № 24/17-б про банкрутство ЗАТ «Інверсія», м. Київ, вул. М. Залки, 4, кв.148, рахунок 260051340 в 3-й Київській філії АППБ «Аваль», МФО 322960, код 23718585.

Розпорядником майна по справах призначено Щербаня О. М., ліцензія № 000165, видана Агентством з питань банкрутства 02.02.2000 р., поштова адреса: 01030, м. Київ-30, а/с 157.

Ambasciata d'Italia Sezione Sviluppo Scambi (I.C.E.)
Посольство Італії Відділ розвитку торговельного обміну

ІТАЛІЙСЬКІ МАШИНИ ТА ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА, ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ТА УПАКОВКИ

З **27 по 30 березня** 2001 року під час виставки **World Food Ukraine** (Київський Палац Спорту), стенд *Інституту зовнішньої торгівлі Італії (Italian Institute for Foreign Trade)* буде представлено продукцію дванадцяти італійських фірм, які зацікавлені в українському ринку та працюють у таких секторах:

- **Сільськогосподарські машини та обладнання**
- **Машини для переробки плодоовочевої продукції та виробництва соків**
- **Машини для збирання помідорів**
- **Обладнання для переробки зерна та виробництва муки**
- **Прес-підбирачі**
- **Обладнання для виробництва сніданків зі злакових культур**
- **Обладнання для виробництва дитячого харчування**
- **Обладнання для виробництва мучних кондитерських виробів**
- **Обладнання для упаковки**

Для отримання більш детальної інформації прохання звертатись в Торговельний відділ Посольства Італії в Україні:
01004, Київ, вул. Шовковична, 42-44
Телефон для довідок (044) 4903930; 4903931; 4903932; 4903933;
Факс (044) 4903937; e-mail : kiev.kiev@ice.it

Коломийська паперова фабрика, зареєстрована виконкомом Коломийської міської ради 26.06.1995 року № рішення 288-р (ідентифікаційний код ЄДРПОУ 00278764), повідомляє про свою реорганізацію шляхом приєднання до ЗАТ «Колопапір», зареєстроване виконкомом Коломийської міської ради 09.06.2000 р. № 04054334ю0010616 (ідентифікаційний код ЄДРПОУ 30953545).

Правонаступником прав та обов'язків державного підприємства «Коломийська паперова фабрика» з моменту реорганізації стає ЗАТ «Колопапір», юридична адреса якого: 78200, Івано-Франківська обл., м. Коломия, вул. Фабрична, 10.

Арбітражний суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) порушив справу № Б 26/83-01 про банкрутство ДП «Управління механізації будівництва № 4» ВАТ «Дніпробудмеханізація» (53201, Дніпропетровська обл., м. Нікополь, вул. Героїв Чорнобиля, буд. 106 «а», р/р 2600230176484 в Нікопольському відділенні АК «Промінвестбанк», МФО 305534, код ЄДРПОУ 01238838).

Розпорядник майна Міхайліді Павло Миколайович, ліцензія арбітражного керуючого № 000151 (50000, м. Кривий Ріг, вул. К. Лібкнехта, буд. 7), тел./факс (0564) 28-39-61.

Претензії кредиторів та пропозиції санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Мораторій введено 16.02.2001 року.

Шановний акціонер!

Правління «Транснаціональної фінансово-промислової нафтової компанії АТ «Укртатнафта» повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 25 травня 2001 р. об 11.00 (за місцевим часом) за адресою: м. Київ, вул. Госпітальна, 12, в залі Конгрес-Хол ЗАТ «Президент-готель «Київський».

Реєстрація учасників зборів 25.05.2001 р. з 10.00 до 10.45 за місцем проведення зборів.

Порядок денний:

1. Звіт Правління про результати фінансово-господарської діяльності АТ «Укртатнафта» у 2000 році і визначення стратегії розвитку та основних напрямів діяльності Компанії на 2001 рік.
2. Звіт Ревізійної комісії про результати перевірки фінансово-господарської діяльності товариства за 2000 рік.
3. Затвердження балансу, звіту про фінансові результати та аудиторського висновку про результати перевірки достовірності бухгалтерської звітності за 2000 рік.
4. Про розподіл прибутку за 2000 рік. Затвердження термінів, порядку виплати дивідендів.
5. Про постачання нафтової сировини на АТ «Укртатнафта», використання виробничих потужностей Компанії.
6. Затвердження бюджету АТ «Укртатнафта» на 2001 рік.
7. Вибори до складу Спостережної Ради, Ревізійної комісії. Довибори до складу Правління Компанії.
8. Внесення змін в статутні документи і внутрішні положення Компанії.
9. Про ліквідацію філії представництва та дочірнього підприємства АТ «Укртатнафта». Про виведення об'єктів цивільної оборони із складу статутного фонду Компанії.
10. Про участь АТ «Укртатнафта» у створенні юридичних осіб.

Для реєстрації акціонери повинні мати при собі паспорт (або інший документ, що посвідчує особу), представники акціонерів — паспорт та довіреність оформлену згідно чинного законодавства.

Акціонери мають можливість ознайомитись з матеріалами Загальних зборів за адресою:

м. Кременчук, вул. Свіштовська,3, Управління з корпоративних прав та акціонерного капіталу.

Довідки за телефонами у м. Кременчуці (05366) 2-80-39, 2-86-17, 2-82-95.

Факс (05366) 2-83-02, 2-80-20.

Правління АТ «Укртатнафта».

Міністерство Економіки України — *Агентство з питань банкрутства*

Регіональний економіко-правовий центр з питань банкрутства

постійно проводить набір слухачів за фахом:

АРБІТРАЖНИЙ КЕРУЮЧИЙ

(розпорядник майна, керуючий санацією, ліквідатор)
Вартість 2000 грн.

Акредитовані випускники нашого центру мають право на укладання договорів з Агентством з питань банкрутства

ПОСЛУГИ АРБІТРАЖНОГО КЕРУЮЧОГО ПО СПРАВАХ З БАНКРУТСТВА

Адреса центру: 01006, м. Київ, вул. П. Любченка, 15, к. 515, 517, 519
Довідки за телефонами:
(044) 261-14-95, 261-14-98, 456-70-71, 244-57-03
e-mail:information@BankruptcyAgency.kiev.ua

Львівський ВАТ «Сяйво»

повідомляє, що 27 квітня 2001 року, відбудуться чергові загальні збори акціонерів, за адресою: м. Львів, вул. Замарстинівська, 130, будинок культури Львівського УТОС (кінцева зупинка трамваю №4,5, колишній кінотеатр ім. Т. Шевченка).

Початок зборів 13-00, реєстрація з 9-00.

Порядок денний:

1. Звіт правління ВАТ «Сяйво».
2. Звіт спостережної Ради.
3. Звіт ревізійної комісії.
4. Затвердження річних результатів діяльності (фінансової звітності).
5. Зміни до статутів ВАТ «Сяйво» та дочірніх підприємств.

Ознайомитися з матеріалами, пов'язаними з питаннями порядку денного, можна за адресою: м. Львів, вул. Промислова, 25, телефон: 52-21-80.

Правління ВАТ «Сяйво».

У зв'язку із ліквідацією Товариства з Обмеженою відповідальністю **«Фін-інвест»** (код ЄДРПОУ 23513021), згідно рішення загальних зборів засновників ТОВ «Фін-інвест» (протокол № 1 від 01.03.2001 р.) приймаються заяви кредиторів ТОВ «Фін-інвест» у терміни з 20.03.2001 р. по 20.04.2001 р., розрахунки проводяться у терміни з 25.04.2001 р. по 25.05.2001 р. за адресою: 01010, м. Київ, вул. Московська, буд.7, кім.25.

Харківський державний дослідно-експериментальний завод **«Еталон»** (ХДДЕЗ «Еталон») реорганізується у дослідно-експериментальне виробництво Харківського державного науково-дослідного інституту метрології (ХДНДІМ) шляхом його приєднання. ХДНДІМ є правонаступником ХДДЕЗ «Еталон».

Претензії приймаються протягом місяця з часу публікації.

МНВП «Агро. Інструмент», зареєстроване Мінською райдержадміністрацією м. Києва 21.01.1994 р. за № 21579429, місцезнаходження — м. Київ, Оболонський просп., 9а повідомляє про ліквідацію. Претензії кредиторів приймаються протягом місяця.

Арбітражний суд Луганської області (91000, м. Луганськ, площа Героїв ВВВ, 3а) порушив справу № 12/4б про банкрутство Акціонерного товариства закритого типу «АртЕксім» (м. Стаханов, вул. Крайня, 1, код 24849355, р/р 26009188 у Алчевському АППБ «Аваль» Луганської області, МФО 304580).

Розпорядником майна призначений арбітражний керуючий Полівода С. І. — м. Стаханов, вул. Орджонікідзе, буд. 13, кв. 1, ліцензія 000435 від 19.04.2000 р.

Претензії приймаються протягом місяця з дня публікації.

Приватне підприємство **«Тангея Тревел» ЛТД** (код ЄДРПОУ 30112792), зареєстроване під № 22926 від 27.08. 1998 р. Печерською районною державною адміністрацією м, Києва повідомляє про свою ліквідацію.

Претензії приймаються протягом 1 місяця з дня опублікування оголошення.

У зв'язку із ліквідацією Закритого акціонерного товариства **«Профінвест»** (код ЄДРПОУ 23739311), згідно рішення загальних зборів акціонерів ЗАТ «Профінвест» (протокол № 10 від 01.03.2001 р.) приймаються заяви кредиторів ЗАТ «Профінвест» у терміни з 20.03.2001 р. по 20.04.2001 р., розрахунки проводяться у терміни з 25.04.2001 р. по 25.05.2001 р. за адресою: 01010, м. Київ, вул. Московська, буд.7, кім.25.

Постановою Арбітражного суду м. Києва № 24/157-б від 12.03.2001 р. товариство з обмеженою відповідальністю «Рустекстильторг» (01057, м. Київ, пр-т. Перемоги, 44, р/р 26000065601 у АКБ «Інтеграл» м. Києва, МФО 320735, код ЄДРПОУ 30115285) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначено Каташинського Р. В.

Претензії кредиторів приймаються протягом 1 місяця з дня публікації оголошення.

Постановою Арбітражного суду Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5) від 08.02.2001 р. визнано банкрутом медичне-стоматологічне науково-виробниче акціонерне товариство «Еввіва» (61003, м. Харків, вул. Сумська, 90) і розпочата ліквідаційна процедура, код за ЄДРПОУ 14069805, р/р 260033018 в Київській філії м. Харкова АКБ «Укрсоцбанк», МФО 351298.

Ліквідатором майна МСНВ АТ «Еввіва» призначено Дернова Вадима Юрійовича (м. Харків, вул. Сумська, 90, ліцензія № 000125 від 18.01.2000 р.).

Нестор Махно — комуніст. Але не ленінець

Про це досить багато було сказано на презентації Всеукраїнської громадської організації «Товариство Нестора Махна «Гуляйполе», що відбулася у столичному Будинку вчителя.

«Треба чітко усвідомити, що гуляйпільський батько Нестор Махно — комуніст за переконанням, який відстоював Україну без пана і кріпака, — наголошував у своєму виступі ідеолог товариства академік Юрій Шилов. — Але комуніст не марксистсько-ленінського, а кропоткінського спрямування. На відміну від Леніна, Свердлова, Кагановича, він захищав споконвічну традицію українства — рівноправ'я і справедливість у селянській общині (те, що ми називаємо самоврядуванням)».

Саме цим і пояснювався феномен махновського руху і любов запорізького селянства до Нестора Івановича —повстанського батька. А звідси — й актуальність відродження цього руху нині, коли народ гостро відчув потребу впорядковувати своє життя за общинними, рівноправними, справедливими традиціями.

Зрозуміло, що йдеться не про форму махновського руху — легендарні кулеметні тачанки, славетну тактику махновців — удень ореш, уночі зі зброєю захищаєш своє. Як так само не є самоціллю товариства лишень реабілітувати спотворений компропагандою образ самого Нестора. Сьогодні селянство, заскочене безладдям, ціновим пограбуванням, «аграрними революціями», як ніколи, потребує організаційного захисника й ідейного поводиря, а міське населення — усе ще негоже дорешти зрозуміти, як то можна «громадою обух сталить» без указівного перста з центру, — справжнього, а не декларованого самоврядування.

Гуляйпільці знову вдало практикують поєднання минувшини і нинішнього злободення. Тут уже згаданий академік Шилов із новими книгами «Актуальність прадавніх учень», «Святині», а поруч — унікальні й актуальні розвідки на тему «Здорові діти — здорова нація» директора Інституту проблем болю Володимира Берснєва та практична допомога українській школі Міжнародного освітнього фонду імені Ярослава Мудрого на чолі з Валентиною Стрілько. Про поєднання інтелекту і бойового козацького мистецтва українця (пригадаймо бойовий гопак) свідчили на святі товариства його активісти — президент Федерації шахів України професор Іван Бик і керівник школи гартованих козачат Олександр Притула. А два заслужені артисти України — кобзар-лірник Василь Нечепа та акордеоніст Ігор Завадський — спільно з юними чернігівськими «Соколиками»—бандуристами яскраво продемонстрували це поєднання на прикладі українського фольклору.

На жаль, на святі-презентації товариства не судилося побувати його організатору і натхненнику народному депутатові Анатолію Єрмаку. Така примха долі: повертаючи добре ім'я гуляйпільського батька Махна, мусив там, на гуляйпільських теренах, у переддень ховати свого батька Василя Степановича.

Анатолій БЕНЬ.

Оголошення

Історія в конверті

Я знаю її ім'я

Допоможіть розшукати дуже близьку мені людину. Життя звело нас 1945 року, коли я, тяжко поранений і контужений в одному з боїв, лежав у Ленінградському шпиталі. Одна дівчина взяла наді мною шефство: впродовж трьох місяців вона доглядала мене, виводила у двір на прогулянки. Я знаю її ім'я — Галина Павлівна Мурашова. Мешкала вона по вулиці Лігoвській, 24, а працювала на торфорозробках. Дуже хочу розшукати її. Може, тепер я зміг би їй чимось допомогти.

Василь РАЧЕК.

Одеса.

Від редакції. Цього листа ми переадресували українському фондові «Пам'ять». Та раптом Галина Павлівна сама прочитає ці рядки й захоче відгукнутися на листа, просимо звертатися до редакції.

«Пахучі» жахи на вулиці обіцянок

Проводжаю я напередодні жіночого свята свою онучку-п'ятикласницю до школи. Йдемо обережно, бо вулиця наша, що досі носить ім'я вождя пролетаріату, чатує на перехожих різними сюрпризами і небезпеками: під ногами — каналізаційні стоки.

Вже понад три роки страждають жителі нашої вулиці. Спочатку були добрі наміри — прокласти каналізаційну мережу, замінити водопровід. З цією благою метою вулицю Леніна перерили й сплюндрували так, що до нормального стану її вже, мабуть, ніколи не повернуть. Скільки часу минуло, скільки кандидатів-депутатів били себе в груди: знайду кошти, відбудую, прокладу. Ще й сьогодні є бажаючі розвісити на наших вухах таку лапшу. Тим часом стоки заливають перериту вулицю, на якій, до речі, знаходяться два дитсадки, хлібозавод, педучилище, автопарк, залізничний вокзал і два заводи. Видовище гидке і небезпечне, особливо в негоду.

Так ось. Того ранку перехожим довелося спостерігати «веселу» картину, як я, солідна дама в модному капелюшку, підсковзнулася і простяглася на перехресті. Капелюшок поплив по найбільшій калюжі, а я мало не заплакала. Доки нас годуватимуть обіцянками?

Валентина ІВАШИНА.

Лебедин
Сумської області.

Від редакції. Не плачте! А йдіть з позовом до суду про відшкодування моральних і матеріальних збитків тією «фірмою», що привела вулицю у такий ганебний стан. І так само можуть вдіяти всі, хто потерпає через цей «незакритий пуп землі». Тільки запасіться терпінням...

Мотузка лікаря замінить

Пропоную відкрити рубрику «Секрети виживання», де ті, хто опинився за межею зубожіння, могли б обмінятися горедосвідом. Адже можновладці не дуже переймаються проблемами бідних, а пенсії вистачає лише на кілька днів. Тож змушені викручуватися.

Нещодавно у мене зламався зуб, на якому тримався «міст». Тут уже ні трави, ні народна медицина не в силах допомогти, без стоматолога не обійтися. До найближчої лікарні 15 кілометрів, а рейсовий автобус давно відмінили. Наймати машину — не для пенсіонера. Хоч пішки йди. Дві доби крутила зламаного зуба і таки вирвала. То була велика перемога! Тепер хоч якось їсти можу. А сусід Микола навіть переплюнув мене: рве зуби за допомогою мотузки. Мусимо мати велику силу волі, якщо лікарня недосяжна.

Перелік односельців, що займаються подібним самолікуванням, можна продовжити. Пристосовуємося, адже жити треба.

Любов СУХІНА.

Заплавка
Магдалинівського району
Дніпропетровської області.

Мал. Віктора КОНОНЕНКА.

Територія душі

Репортер

Ти що, хворий? Таке на перший погляд невинне запитання часто ставлять одне одному люди, виразно вертячи вказівним пальцем біля скроні. Цей жест і ця фраза стали своєрідною риторичною ідіомою у спілкуванні. І ніхто не ображається, а головне, вже не замислюється, що за цим стоїть.

Сьогодні в нашій країні за смугою відчуження суспільства зі здоровим глуздом живуть більш як 235 тисяч інвалідів із психічними захворюваннями. А якщо зважити на їхнє близьке оточення, сім'ї хворих, то коло людей, яким потрібна соціально-психологічна допомога, розширюється до 470 тисяч.

1. «Дах потрібен не для того, щоб з нього стрибати, а щоб ним їхати...»

На дверях жовтого одноповерхового будинку, що на території Київської міської клінічної психоневрологічної лікарні № 1 (у народі зветься просто — «Павловка»), немає жодних пізнавальних табличок. А за ними — денний центр медично-соціальної реабілітації психічно нездорових людей.

Світло, чисто, просторо, затишно. Як удома. Втім, не в кожного з них є своя домівка. А якщо є, то в ній не завжди так само добре, як тут...

...Мишко старанно ліпить із порцеляни маленьку квіточку — в майбутньому це буде брошка. Він приходить до артмайстерні центру кілька разів на тиждень і тут утілює в порцеляні свою вразливу душу. Мишкові однодумці по творчій майстерні ліплять не тільки квіти, дзвіночки і голубів. У ліпленні вони відтворюють свої страхи, сумніви, невпевненість — на виставковій таці багато мініатюрних чортів, скарлючених скелетів, усіляких образів нечистої сили. Вихлюпнув назовні, матеріалізував страх і, може, у такий спосіб позбудешся його.

Лише тут мулата Мишка розуміють і люблять. Мабуть, лише тут він може забути про гнітючі злидні, в яких живе разом з мамою, про свою хворобу, про голод... У центрі на кухні можна попити гарячого чайку. Посилок від батька з далекої африканської країни Мишко навряд чи діждеться.

Ми прийшли до центру не з порожніми руками — принесли кульок булочок. У кабінеті домоводства (він і кухня) розпочалося справжнє свято.

Користувачів, а саме так називають тут клієнтів, у центрі навчають жити у світі людей. Хоч би як пафосно це звучало, їх адаптують до соціальних умов нашого життя: вчать готувати, прати, прибирати, прасувати одяг, пришивати гудзики... За багатьох цю роботу виконували батьки або медперсонал лікарні. Залишившися сам на сам із жорстоким світом (батьки не вічні), психічно хворі люди інколи не знають, як закип'ятити чайник.

Зал для фізичних вправ. Тренуються троє — двоє хлопців і немолодий чоловік. Усе це нагадує п'ятихвилинку фізичних вправ на виробництві обідньої перерви. Хоча інструктор, який працював на кафедрі інституту фізкультури не один десяток років, стверджує, що навантаження тут достатні. Принаймні, щоб уникнути гіподинамії. Адже тренуватися приходять сюди зі стаціонару, де на лікарняному ліжку проводять половину свого життя.

У центрі не кажуть про хвороби та ліки. Більшість користувачів не вважає себе хворими. Вони інші. Не такі, як усі. Просто інакше дивляться і бачать світ, тонше відчувають і чують його. У вітчизняній психіатрії тривалий час від цього лікували. А в зарубіжній практиці людям з психічними відхиленнями допомагають знайти своє місце в суспільстві, ототожнити себе зі світом, навчити усвідомлювати себе. Прочитавши в стінгазеті, випущеній співробітниками (колишніми користувачами) благодійного фонду «Віта» (він також входить до центру), афоризм, що став заголовком статті, я зрозуміла, що з цими прогресивними світовими завданнями наш реабілітаційний центр для осіб з психіатричними проблемами впорається.

...Метке, кремезне дівчисько Тоня. З музичним прізвищем — Чайковська. Як співає Антоніна, я, чесно кажучи, не чула, а ось малює вона здорово. Особливо любить зображувати на аркушиках у клітинку із зошита персонажів дитячих казок. «Їй учитися б, розвивати свої таланти!» — вважають у благодійному фонді «Касталія» (він відповідає за творчу частину роботи центру), куди дівчина приходить малювати й ліпити. Тоні 27 років. Вона сирота. Її сім'я — хом'ячиха Клеопатра. Її дім — дванадцятимісна палата павловської лікарні. Антоніна любить гуляти Хрещатиком і провідувати свою інтернатівську вихователька Світлану Андріївну, яка, за словами Тоні, хотіла оформити над нею опікунство. Та дівчина відмовилася — «у неї й так своїх троє!»

Про перспективу мати свою домівку (за законом, таких, як вона, держава має забезпечувати житлом) Тоня, схоже, говорити не любить. На запитання — чого їй хотілося б, Антоніна якось по-дитячому чесно зізналася: «Роликові ковзани, щоб нашим парком їздити...»

Ольга ВАУЛІНА.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Фестивалі

Золота туфелька вже рік — українка

Менше року минуло після останнього — четвертого —фестивалю «Серж Лифар де ля данс». І ось незабаром, 31 березня—1 квітня, наша столиця знову зустрічатиме гостей великого балетного свята. Протягом двох днів у Національній опері України виступатимуть світові зірки. Серед них —Анастасія Волочкова та Анастасія Меськова (Великий театр, Росія), Іван Путров («Ковен-Гарден», Велика Британія), «Молодіжний балет» А. Урсуляка (Цюрих), Сандра Мюльбауер (Віденська опера, Австрія).

Торік головними подіями фестивалю стали постановка балету Сержа Лифаря «Ромео і Джульєтта» на музику П. Чайковського та передання на зберігання в Україні золотої туфельки Майстра, що її видатний хореограф свого часу отримав з рук Шарля де Голля. Цікаво, чим нас здивують цього разу?

Ольга КРАСОВСЬКА.

Головне — інтрига...

Спорт

Футбол. Чемпіонат країни. Вища ліга. 15-й тур.

«Таврія» — ЦСКА. 0:1. 6 000. Костишин, 30. «Ворскла» — «Сталь». 2:2. 10 000. Гончар, 38, Кобзар, 87 —Ключик, 48, Першин, 59, у власні ворота. На 74-й хвилині Зотов («В») не реалізував пенальті. **«Карпати» — «Шахтар». 0:2**. 21 000. Агахова, 55, Аліуце, 87. **«Металург» Зп — «Металіст». 2:0**. Бастон, 13, Скіш, 38.

«Динамо» — «Кривбас». 4:2. 14 500. Яшкін, 3, 15, 38, Белькевич, 58 — Щекотилін, 65, з пенальті, Римшин, 77. **«Динамо»:** Шовковський, Хацкевич, Головко, Ващук, Дмитрулін, Мелащенко, Белькевич, Пеєв (Чернат, 59), Яшкін (Кузьмичов, 71), Кардаш (Боднар, 59), Несмачний. **«Кривбас»**: Остапенко, Чечер, Селезньов, Кирюхін, Русол, Симаков, Горін (Анищенко, 46), Сухомлинов (Сухорученко, 46), Щекотилін, Римшин, Маковей.

«Дніпро» — «Металург» М. 2:1. 19 000. Шелаєв, 18, з пенальті, Геращенко, 57 — Молокуцько, 78. **«Металург» Д — «Нива»**. 2:0. 3 000. Пилипчук, 17, Котов, 20.

	В	Н	П	М	О
ДИНАМО	11	3	1	30—11	36
ШАХТАР	11	3	1	41—13	36
ДНІПРО	10	3	2	19—10	33
Металург Д	8	5	2	20—12	29
ЦСКА	7	6	2	20—10	27
Карпати	7	1	7	25—22	22
Таврія	4	7	4	14—15	19
Металург Зп	5	4	6	19—22	19
Металург М	4	4	7	13—19	16
Металіст	3	5	7	12—23	14
Кривбас	3	4	8	14—24	13
Ворскла	2	3	10	8—21	9
НИВА	2	3	10	16—32	9
СТАЛЬ	1	3	11	10—27	6

Солідно, як і належить доброму учневі, розпочали друге «півріччя» футболісти ЦСКА. У двох матчах підопічні Михайла Фоменка святкували перемогу й успішно ведуть боротьбу за місце, що даватиме право взяти участь у розіграші Кубка УЄФА. До речі, в наступному турі армійці приймають донецького «Металурга» — свого головного конкурента в цьому почесному суперництві.

Звичайно, головна увага — до виступів лідерів. На їхню гру ми дивимося насамперед крізь призму найближчих іспитів національної збірної у відбіркових матчах чемпіонату світу-2002. З турнірними завданнями команди чільної групи впоралися, здобувши перемоги. Загалом, як на мене, добре враження справили і кандидати до національної команди. Хоча у тренерів збірної, можливо, інша думка.

Результативністю відзначився один із кандидатів —динамівець Яшкін. І ніхто з нас не буде проти, якщо Артем так само діятиме і в суботньому поєдинку з білорусами. А взагалі матч у Києві був цікавий. Заповнені трибуни стадіону, забито шість м'ячів. І те, що кияни пропустили два, теж має стати їм у пригоді. Адже є ще над чим працювати, скажімо, в обороні. А для криворіжців оті два влучення стали великою моральною втіхою. Суха поразка, звичайно, пригнітила б футболістів і їхнього наставника Геннадія Литовченка. А от два голи у ворота «Динамо» на його полі — це вже неабиякий показник.

Гостротою і безкомпромісною відзначилася зустріч у Львові. Пройшла вона у рівній боротьбі. Але «Шахтар» ліпше скористався зі своїх можливостей. Красивий гол забив дебютант гірників нігерієць Джуліус Агахова.

Як бачимо, все йде до того, що багато вирішиться 7 квітня в Києві, де зустрінуться «Динамо» і «Шахтар». А поки що ці клуби-лідери йдуть, як кажуть, плече в плече. Та від цього вболівальники зовсім не потерпають, а навпаки. Адже інтрига в чемпіонаті є. І це головне.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.
На знімку: динамівець Артем Яшкін забиває третій гол у ворота криворіжців.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

До матчу з білорусами

Як відомо, 24 березня в Києві національна збірна України у відбірковому матчі чемпіонату світу-2002 поміряється силами з футболістами Білорусі.

До цього поєдинку готуються: **воротарі** — Олександр Шовковський («Динамо», Київ), Максим Левицький («Спартак», Росія), Юрій Вірт («Шахтар», Донецьк); **оборонці** — Юрій Дмитрулін, Владислав Ващук, Андрій Несмачний, Олександр Головко, Сергій Федоров (усі — «Динамо», Київ), Сергій Снитко («Чорноморець», Росія), Олег Лужний («Арсенал», Англія), Олександр Грановський («Спартак», Росія); **півоборонці** — Сергій Попов, Анатолій Тимощук (обидва — «Шахтар», Донецьк), Артем Яшкін, Василь Кардаш (обидва — «Динамо», Київ); **нападники** — Сергій Ребров («Тоттенгем», Англія), Андрій Шевченко («Мілан», Італія), Андрій Воробей («Шахтар», Донецьк), Олександр Мелащенко («Динамо», Київ).

Редактор номера Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 150000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України».

Зам. 0311049.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Засновник і видавець — Верховна Рада України

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції:
03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 446-91-37, 441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
Internet: http://uamedia.visti.net/golos